

GLASILO OBČINE MEŽICA

ŠUMC

XLVIII. ŠTEVILKA / APRIL 2017

KAZALO

BESEDA UREDNICE

2

UVOD

3

SPREJETI PRORAČUN OBČINE MEŽICA ZA LETO 2017

4

VOŠČILA - NOVIOROJENCI IN STAROSTNIKI

5

NAČRTOVANE INVESTICIJE V LETU 2017

6

PROMETNA VARNOST V MEŽICI

11

DEL NAJVEČJEGA STROKOVNEGA ČEBELARSKEGA DOGODKA V EVROPI TUDI OBČINA MEŽICA

12

KULTURNI PRAZNIK

13

FOTOREPORTAŽA PUST 2017
AVTOR FOTOGRAFIJ: MIRAN ŽLEBNIK

14

KARAVANKE UNESCO GLOBALNI GEOPARK –
PREJEMNIK NAGRADE JAKOB 2017

16

90 LET PLANINSKEGA DRUŠTVA MEŽICA

18

VRTIČKARJI – KAJ BO Z VRTNARJENJEM V MEŽICI?

23

PROGRAM SVIT

25

PRAVNI NASVET: PRIPOSESTVOVANJE

26

GOSTILNA KREBS - 50 LET

28

DRUŠTVO MEDGENERACIJSKI CENTER MEŽICA

30

12. JAVNO BRANJE POEZIJE OB SVETOVNEM DNEVU POEZIJE

31

KATITAS - ZA ČLOVEKA

32

KORONARNI KLUB MEŽIŠKE DOLINE

35

ŠOLA ZDRAVJA - VSAK TRENUTEK JE LAHKO NOV ZAČETEK

36

DRUGI POKALNI TURNIR JKA KARATEJA

38

OK MEŽICA - TURNIR REGIJ 2017

39

ZNANI MEŽIČAR: KAREL POTOČNIK

40

VRTEC MEŽICA: DRUŽENJE MLAJŠIH IN STAREJŠIH
V MEDGENERACIJSKEM CENTRU

43

VRTEC MEŽICA: POJEM, PLEŠEM, SE IGRAM

44

VRTEC MEŽICA: PRAZNOVALI SMO SVETOVNI DAN VODE

44

VRTEC MEŽICA: MATAMATIČNA JUHA

45

OSNOVNA ŠOLA MEŽICA: KO BOM VELIK, BOM ...

46

PRIHOD BOŽIČKA - 15 LET

46

GLASBENA ŠOLA - IZJEMEN USPEH MLADIH GLASBENIKOV

47

MEŽIČARJI OD TU IN TAM: SAMO GODEC

48

NAČIN ODLAGANJA ODPADKOV ...

51

Beseda urednice

Bralke in bralci, lep pomladni pozdrav.

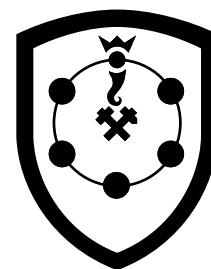
Medtem ko to berete, se prav gotovo veselite pogleda skozi kristalno čista okna in dobrega občutka, ker ste se vsaj za nekaj časa znebili prahu tudi v tistih kotičkih, ki ne vidijo metle prav vsako soboto. Čiščenje pred veliko nočjo, pomladansko čiščenje, energetske čiščenje, pomladanska generalka ... Veliko izrazov za isto stvar – prevetritev naših domovanj, ki jo skoraj obredno opravimo vsako leto, ali pa si vsaj želimo, da bi jo opravili, če bi bilo malo več časa. Danes je moderno reči, da spustimo svežo in zdravo energijo v naš dom ter zastano spravimo skozi odprta okna, včasih so čistili, da se je sveti duh lahko usedel v vsak dom, rezultat pa je isti. Babice bi znale povedati, kaj vse je spadalo k pomladanskemu čiščenju včasih, mlade generacije pa znajo podučiti o drugačnih metodah čiščenja in očiščevanja. Oba postopka, če hočete oba obreda, imata svoj čar. Tako kot imajo svoj čar znanje in izkušnje starejših in svežina ter vznesenost mladih generacij. In če znamo oboje uravnotežiti, smo naredili zelo veliko. Tako balansiranje energij različnih starostnih obdobj je načrtovano in že izvajano v Društvu medgeneracijski center Mežica, o čemer preberite v tem Šumcu. Preberite tudi o uspehih mežiških glasbenikov in športnikov, o delovanju nekaterih društev, vrtca in osnovne šole ter prav tako ne izpustite naših stalnih rubrik.

Veseli me, da naš Šumc ostaja glasilo, ki združuje in povezuje različne generacije, ki piše o starejših in njihovem delovanju, pa tudi o najmlajših; predvsem pa me veseli, ko piše o tem, kako oboji skupaj delujejo v harmoniji. Ker na tam planetu pač živimo ti in oni, in na srečo je ta planet okrogel, brez roba, tako da čisto zares nihče ne sme biti potisnjen na rob.

Vse dobro želim.

Jerneja Vertačnik

Spoštovane občanke in občani,

izšla je nova številka občinskega glasila ŠUMC, ki povzema aktivnosti, dosežke in dogajanja v zadnjih mesecih v naši občini. Utrip naše občine, ki ga beležimo na straneh občinskega glasila, tvorno soustvarjamo prav vsi ter tako sooblikujemo lokalno skupnost, v kateri se želimo počutiti dobro, v kateri želimo biti upoštevani in kjer si želimo vsak zase nove priložnosti in možnosti.

Prav je, da se v naši občini čuti skrb za vsakega posameznika, hkrati pa za dobrobit skupnosti. Včasih ti dve prednostni nalogi na videz druga drugo izključujeta, a pravično in premišljeno krmarjenje med njima je ravnotežje, ki ga iščemo in ki nas vodi pri delu in odločitvah. Pod streho je proračun občine za tekoče leto. Sprejeli smo ga v mesecu februarju in s tem začrtali podlago in temelje za letošnje delovanje.

Prvo tromesečje je obdobje, ko se v naši občini vrstijo številni občni zbori društev in klubov. Na vabilo se odzovem in se jih z veseljem udeležim. Tako se seznanim z vašim delom, načrti in tudi problemi. Vesel sem, da smo občina, kjer je delo v društvih izjemno dejavno. Še enkrat se vam želim zahvaliti za dobro in zavzeto delo na številnih področjih. Menim, da je raznolikost delovanja in zavzetost članov nekaj, na kar smo lahko občina in občani samo ponosni. Kakovost bivanja se v občini ne meri samo po komunalni urejenosti, temveč predvsem po življenjskem utripu ljudi, ki tu živijo in delajo.

Za nami je mesec marec, ko ste praznovali dan žena in materinski dan žene, matere in dekleta. Naj vam tudi sam voščim iz srca in rečem hvala za vse dobro, česar smo deležni iz vaših rok in src. Želim si, da bi med vsemi nami vladalo medsebojno spoštovanje, in kjer je tako, domujejo tudi radost, smeh in ljubezen.

Spoštovane občanke in občani, ob prebiranju ŠUMC-a vam želim obilo prijetnih trenutkov. Če pa se vam bo porodila kakšna zanimiva misel, jo napišite in nam jo pošljite, radi jo bomo objavili.

Želim vam veliko prijetnega branja,
župan Občine Mežica **Dušan Krebel**

Sprejeti proračun Občine Mežica za leto 2017

Svetniki Občine Mežica so 15.2.2017 na 16. seji Občinskega sveta sprejeli Odlok o proračunu Občine Mežica za leto 2017. Navodila za pripravo proračuna Občine Mežica za leto 2017 so temeljila na posredovanih temeljnih ekonomskih izhodiščih in predpostavkah za pripravo proračuna.

Ob pripravi občinskega proračuna je bilo potrebno upoštevati še, da smo prihodke planirali na osnovi ocene realizacije proračuna za leto 2016. Na odhodkovni strani smo upoštevali naloge, ki jih občini nalaga zakonodaja, ter pogodbeno prevzete obveznosti. Na odhodkovni strani je bilo upoštevano izhodišče, da se odhodki načrtujejo glede na dejanske potrebe, katere so pomembne za nemoteno delovanje občinske uprave in vseh neposrednih uporabnikov občinskega proračuna.

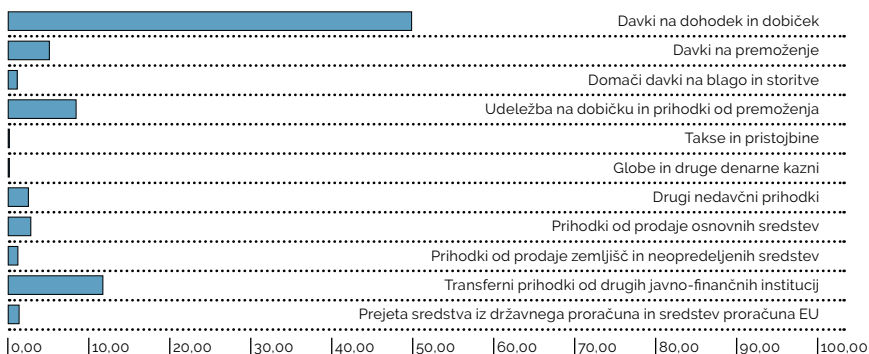
Primerna poraba za leto 2017 znaša 1.792.465,00 EUR. Povprečnina predstavlja na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Določena je na podlagi Dogovora o višini povprečnine za leto 2017 in sicer v višini 536,00 EUR.

Sestava prihodkov proračuna za leto 2017 po vrstah v EUR

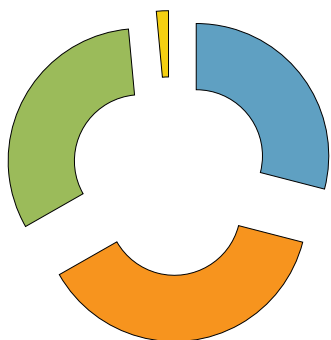
Vrsta prihodkov	Prihodki tekočega leta	Sestava prihodkov
Davčni prihodki	2.031.764 €	67,41 %
Nedavčni prihodki	401.526 €	13,00 %
Kapitalski prihodki	135.000 €	3,33 %
Transferni prihodki	488.718 €	16,26 %
Skupaj	3.005.168 €	

Prikaz prihodkov na nivoju K3 v %

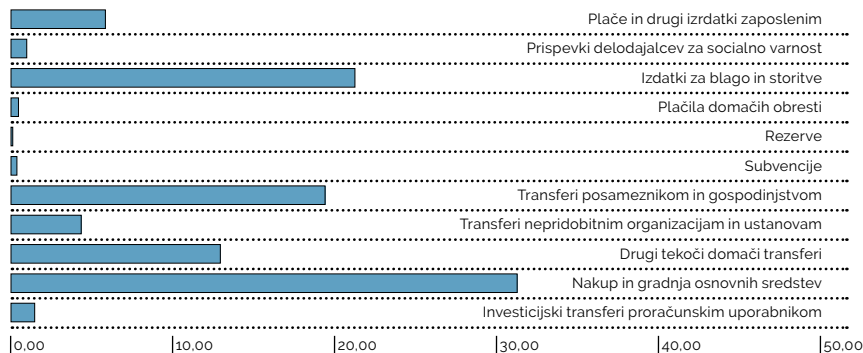
Sestava odhodkov proračuna za leto 2017 po vrstah v EUR

Vrsta odhodkov	Odhodki tekočega leta	Sestava odhodkov
● Tekoči odhodki	952.597 €	29,02 %
● Tekoči transferi	1.238.732 €	37,73 %
● Investicijski odhodki	1.043.059 €	31,77 %
● Investicijski transferi	48.356 €	1,47 %
Skupaj	3.282.744 €	

Glavna naloga Občine Mežica je zadovoljevanje in urejanje lokalnih in javnih potreb, ki so v korist lokalnega prebivalstva in so pogoj za življenje in delo občine. Občina Mežica se trudi zagotavljati sredstva za vse dejavnosti, ki delujejo v kraju. Pri planiranju sredstev smo upoštevali vsa področja, ki jih je občina dolžna po zakonu financirati. To so socialno in otroško varstvo, izobraževanje, kultura, šport, turizem, zdravstveno varstvo, kmetijstvo in gozdarstvo, cestno, komunalno gospodarstvo in druge javne potrebe v občini.

Prikaz odhodkov na nivoju K3 v %

Več kot polovico tekočih transferov predstavljajo transferi posameznikom in gospodinjstvom. V tej skupini so med drugimi zajeti stroški plačila razlike med ceno programov v vrtcih in plačilih staršev, regresiranje prevozov v šolo, prehrane učencev in dijakov, oskrbe v domovih ter subvencioniranje stanarin. Tretjino predstavljajo tekoči transferi v javne zavode (JKZ Narodni dom Mežica, knjižnica, šole, Gasilski zavod Ravne, Gasilsko društvo Mežica ...). Občina razdeli sredstva za sofinanciranje društev na podlagi javnih razpisov. Med investicijskimi odhodki so zajeti odhodki za nakup opreme, nakup drugih osnovnih sredstev, sredstva za novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije, investicijsko vzdrževanje in obnove, za nakup zemljišč in naravnih bogastev ter za študije o izvedljivosti projektov, projektno dokumentacijo, nadzor in investicijski inženiring. V letu 2017 bomo sklenili nove pogodbe o zadolžitvi za obnovo nogometnega stadiona v višini 261.304 EUR.

V imenu občanov
Mežice in v svojem
imenu **ISKRENE**
ČESTITKE VSEM
STAROSTNIKOM,
NOVOROJENCEM IN
NJIHOVIM STARŠEM.

župan Dušan K Rebel

Novorojenčki

LILI VEŠNICEK
JUS VIŽINTIN
MAKS PERNEK
TINKA ŠULER
MAKS KUŠEJ
LEJA TOMAZIN
HANA PRAPER
KAJA JUROŠ
MIJA KUMPREJ
NEJA PRATNEKAR
AJLAN DIZDAREVIČ
ANEJ NAKIČ
NELI JEROMEL
SVEN DOLER
ELLA KROF
MANCA VAČUN
AJDA GREŠOVNIK
JAROŠ AVBERŠEK

85 let

MATIJA OREŠNIK
MARIJA RAMŠAK
MARIJA PASOVNIK
IVAN BREZNIK
OTON VRBANIČIČ
ZINKA EMERŠIČ
ALBINA BRDNIK
FRANC RIBAŠ
OLGA GAVEZ
STANISLAV KUZMAN
HELENA ZMAGAJ
KATARINA KUNC

90 let in več

MATILDA STROPNIK
ANGELA VELUNŠEK
JOŽEFA GAŠPAR
JAKOB HERMONKO
ANA MAZEJ
ERNESTINA GRABNER
ANTONIJA LAMPREHT
MARIJA SMOLČNIK
MIRKO FORŠTNER
ANGELA ŠTOSIR
ERNEST LOGAR
VINKO URANC
JERA SEIDL

Načrtovane investicije V LETU 2017

Občina Mežica je tudi v letošnjem proračunu namenila precejšen delež sredstev za investicijska vlaganja tako v investicijsko vzdrževanje obstoječih objektov kot gradnjo novih. Naložbe so pretežno sofinancirane iz državnih in evropskih sredstev, za katera kandidiramo na javnih razpisih, oziroma so neposredno sofinancirane. Ker je usmeritev evropskega programskega obdobja 2014 – 2020 v t.i. mehke vsebine, je možnost pridobivanja evropskih sredstev za t. i. trde vsebine (beton, asfalt), kar predstavlja gradnja infrastrukture, izjemno redka in ciljana v točno določena področja in vsebine.

V letošnjem letu nadaljujemo z **obnovo Športnega parka**. Konec lanskega leta je bila zaključena gradnja servisnega objekta za potrebe nogometašev in drugih športnikov, ki se rekreirajo in tekmujejo v športnem parku. Servisni objekt je opremljen s slačilnicami, tuširnicami, sanitarijami in drugimi spremljajočimi prostori. V objektu bo tudi gostinski lokal s pokrito teraso, ki bo gostom ponujal okrepitev in druženje v prijetnem ambientu. Servisni objekt bo zaživel in dobil celostno podobo z ureditvijo okolice, ki bo dokončana predvidoma v mesecu maju.

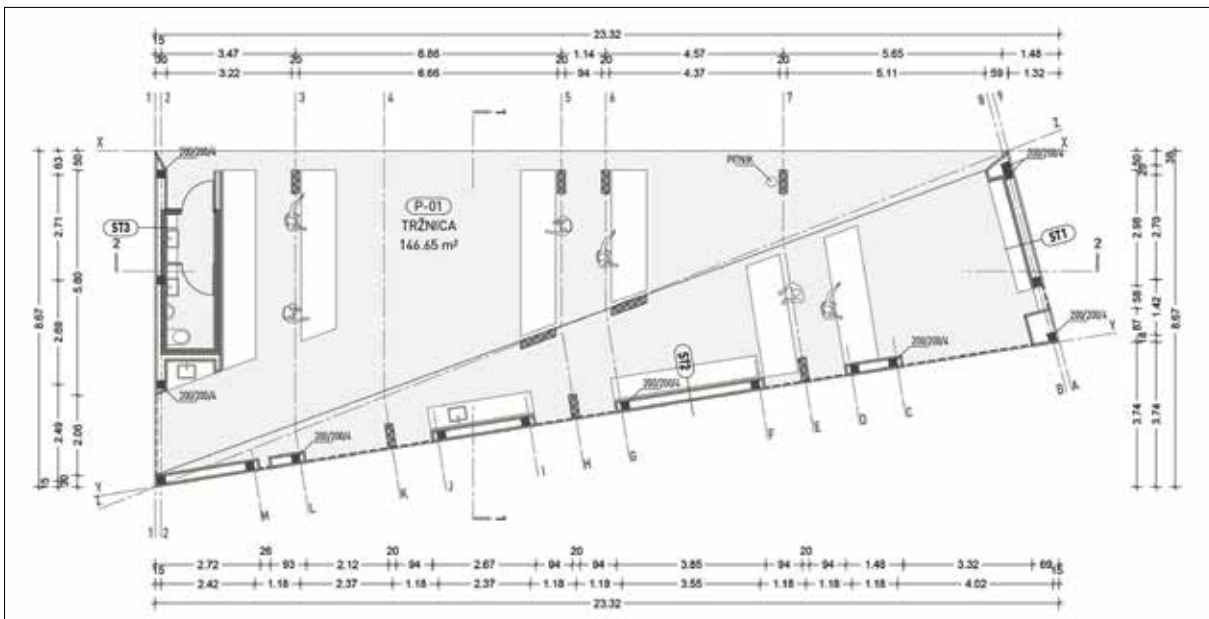
dom, skupnost uporabnikov in zaposlenih pa bo nadomestila družino. Uporabniki bodo lahko v enotah živeli samostojno glede na sposobnosti in večine in s pomočjo osebja sami organizirali življenje (vključno s kuhanjem, pospravljanjem, delitvijo dela, organizacijo prostega časa itd.). Obenem bodo ostali v domačem lokalnem okolju.

Objekt bivalna enota Mežica je lociran na zemljišču za občinsko stavbo in pošto. Na območju predvidene gradnje zdaj stojita dva pritlična lesena pomožna objekta, namenjena shranjevanju (drvarnica, uta), ki sta predvidena za rušitev. Vsa sosednja zemljišča so pozidana zemljišča drugih lastnikov. Ostala zemljišča, ki se urejajo v sklopu zunanje ureditve (javna parkirišča, zelenice, parkovne ureditve) so prosta, nepozidana, obstoječe prometne površine ter zelenice. Območje na zahodu je degradirano. Na območju je v celoti izgrajeno hidrantno omrežje in pa javna razsvetljava. Predvidena je odstranitev lesenih pritličnih pomožnih objektov in nova gradnja stanovanjske stavbe: bivalne enote za odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju. Objekt je pritličen, površine 440 m² in povzema ter ohranja obstoječ prostorski kontekst. Objekt je zasnovan kot zidana konstrukcija iz opečnih zidakov in tvori povezano zidovje z AB vertikalnimi in horizontalnimi vezmi. Temelji so pasovni, betonski. Strešna konstrukcija je lesena. Streha je dvokapnica (25°), orientacija slemena S-J povzema obstoječe stanje. Kritina bo pločevina temno sive barve. Odtoki bodo speljani po notranjosti fasade. Fasada objekta bo lesena obloga – sibirski macesen – z ustrezno dimenzionirano toplotno izolacijo. Bivalna enota omogoča namestitvev 13 ljudi z motnjami v duševnem razvoju. Projekt bo pretežno, predvidoma 85%, sofinanciran z evropskimi in državnimi sredstvi. Ocenjena vrednost celotne naložbe znaša preko 800.000 eur. Predviden začetek gradnje je konec tega leta ali v začetku naslednjega letu, ko naj bi se objekt tudi dokončal. Več o izvedbi projekta bo znano, ko bo Ministrstvo za delo družino, socialne zadeve in enake možnosti pripravilo razpisne pogoje.

Občina že dlje časa prepoznava potrebo dviga nivoja samooskrbe z vzpostavitev mreže ponudnikov in uporabnikov viška pridelane hrane v lokalnem okolju. Občina Mežica še nima urejenega prostora **mestne tržnice**, kjer bi se lahko ponudniki in uporabniki pridelane hrane srečevali in izmenjevali dobrine, zato je nujno urediti tak prostor. Občina Mežica bo na zemljišču med pošto in Angleško vilo postavila lahek, odprt, manj zahteven objekt s stojnicami, opremljen s pitno vodo, elektriko in odvodom odpadne vode in sanitarijami, ki bo zagotavljal zastavljene cilje izmenjave oz. prodaje viškov lokalno pridelane hrane. Gabarit objekta bo max. dimenzije 23,32m x 8,670m. Konstrukcija objekta bo betonska (betonski stebri), zunanji del bo obdelan z lesenimi letvicami. V objektu bodo pultovi za prodajo pridelkov, izdelkov ... Na vsakem pultu bodo vrata s ključem, možnost priklopa na elektriko ter v sredini objekta pult z vodo. Z zadnje strani tržnice bo možen dostop za dostavo. Objekt bo namenjen tudi za razna druženja saj bodo nekateri premični pultovi omogočili večji prostor za večje skupine ljudi.

Gradnja bo sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja – EKSRP v okviru LAS Mežiške doline. Vrednost naložbe je 127.000 eur, od tega bomo pridobili 78.500 EUR evropskih sredstev.

V okviru projektov LAS bomo pridobili tudi sredstva za nekatere manjše projekte. In sicer **Razvoj turističnih produktov**. Občina Mežica bo postavila interpretacijsko tablo s celovitimi informacijami o turistični ponudbi v občini in Mežiški dolini, ki bo turiste bo seznanjala, obveščala in usmerjala k raziskovanju kulturne in tehniške dediščine, naravnih znamenitosti, gostinske ponudbe in jih informirala o drugih vsebinah, ki jih obiskovalci v dolini in kraju potrebujejo. V okviru projekta **Zdrav življenjski slog** bomo postavili dve zunanji fitnes napravi na ustrezni podlagi na lokaciji ob učni pohodni poti ob Meži. Projekt **Urbana ureditev** pa bo promoviral zdravju in okolju prijazne načine gibanja v našem okolju. Osredotočen bo na promocijo polnilnice za elektro vozila, tudi najem električnega vozila in brezplačne uporabe za občane.

V letošnjem letu bo potekala celovita obnova **Leške ceste** od regionalne ceste (prodajalna Mercator) do garaž ob Meži. V sklopu obnove ceste se bo obnovila tudi fekalna in meteorna kanalizacija, vodovod, javna razsvetljava, pločnik in nova zasaditev drevoreda.

Pešpot na Stržovo – II. faza. Občina je v lanskem letu izvedla prvo fazo poti na Stržovo, stopnišče. V letošnjem letu bomo izvedli drugi del poteka pešpoti do naslednje prečne lokalne ceste. Obnovljen bo tudi vodovod.

Preplastitev ceste mimo kmetije obsega preplastitev **odseka ceste mimo kmetije p.d. Adam.**

Nadaljevali bomo z gradnjo **desnobrežnega fekalnega kolektorja**, in sicer na odseku ceste Ob Meži. S položitvijo kolektorja na tem odseku se bomo pridružili projektu položitve 2 x 20kV elektro voda, ki ga bo izvajalo Elektro Celje. Obnovljen bo tudi vodovod.

Med poletnimi šolskimi počitnicami bomo na področju šolskega zobozdravstva v Osnovni šoli Mežica uredili novo zobozdravstveno ordinacijo, ki se iz kletnih prostorov seli v pritličje.

Izvajale se bodo tudi druge manjše investicije novogradenj, obnov in investicijskega vzdrževanja javne komunalne infrastrukture.

Blaž Šaloven, direktor občinske uprave

Prometna varnost v Mežici

(NE)UPOŠTEVANJE PRAVIL CESTNEGA PROMETA / USTAVLJANJE IN PARKIRANJE OSEBNIH VOZIL

Če odmislimo občutke, ko se vozimo po naših cestah, polnih »hribin in dolin« ter ovinkov, potem je v večini primerov najbolj stresen trenutek današnjega voznika parkiranje svojega jeklenega konjička. In po čem to sklepam, pa nimam v mislih Ljubljane, temveč mesto Mežica? Poglejmo najprej nekaj fotografij iz arhiva našega medobčinskega redarja:

V skrbi za svoje zdravje je voznik tega avtomobila v »stresu« parkiral avto kar najbližje lekarni, ne meneč se pri tem za varnost drugih udeležencev prometa.

Iz poročila medobčinske redarske službe za leto 2016:

... Zaradi težav pri vstopu in izstopu potnikov na avtobuse, smo izvajali nadzore na avtobusnih postajališčih. Na teh mestih opažamo ignoranco voznikov, kateri kljub izvedenim ukrepom še vedno vsakodnevno parkirajo na avtobusnih postajališčih in s tem ovirajo varen potniški promet. Na avtobusnih postajališčih vidimo glavno težavo v tem, da so tu lokali s hitro prehrano, pekarnice ter drugi lokali, katerih obiskovalci puščajo vozila na avtobusnem postajališču. Da mesto Mežica ni izjema, kažeta naslednji fotografiji :

Medobčinska redarska služba v svojem poročilu za 2016 ugotavlja, da je bilo v vseh občinah ustanoviteljicah zabeleženih največ kršitev na področju mirujočega prometa – to je parkiranja motornih vozil. V občini Mežica je bilo zabeleženih 32 tovrstnih kršitev.

Še bi lahko pokazali primere voznikov pod »stresom«, ki ne misleč na varnost drugih, poskrbijo najprej za svojo lagodje.

Preidimo na »zdravilo«, ki bi odpravilo ta »stresna« ravnanja voznikov. Najprej se ponuja famozna rešitev: še več parkirišč????!!!!

Pa mislite, da bi večina teh kršiteljev res uporabila prosto parkirno mesto nekje stran od svojega cilja? Dvomim.

Drugo, dolgoročno bolj zanesljivo rešitev problema ponuja izvajanje mešanice ukrepov kot so:

- Skozi različne oblike usposabljanja mladih udeležencev prometa poudarjati poleg znanja cestno prometnih predpisov in veščin tudi kulturo udeleženca prometa/voznika. Danes to že počneta šola in vrtec v sodelovanju s policijo.
- Zagotavljati varen dostop pešcev s celotnega obrobja mesta do vseh javnih ustanov, oskrbovalnih in drugih lokacij v mestu, kar bo sčasoma zmanjšalo uporabo osebne avtomobila na kratkih razdaljah v mestu in posledično zmanjšalo potrebo po parkirnih mestih. Občina skozi program posodabljanja občinskih cest vlaga veliko sredstev tudi v gradnjo/posodabljanje peš poti, pločnikov, prehodov za pešce, javne razsvetljave in tudi parkirišč, kar vse omogoča oz. vabi občane, da se večkrat odpravijo na pot v trgovino, na pošto ali kam drugam v mesto peš.
- Z različnimi aktivnostmi popularizirati spoštovanje cestno prometnih predpisov, kar že vrsto let počne Svet za preventivo

občine v sodelovanju s prostovoljci (člani PGD Mežica, Koroškega združenja šoferjev) in Policijo. Vsakoletno varovanje šolskih poti, predvsem prehodov čez regionalno cesto ima poleg zagotavljanja varnega prehoda čez cesto tudi preventivno-vzgojni pomen za vse udeležence v prometu.

- In nenazadnje zagotavljanje učinkovitega delovanja medobčinske redarske službe, ki opozarja in v nadaljevanju sankcionira kršitelje cestno prometnih predpisov in tako neposredno zmanjšuje tveganja, da se zgodi prometna nesreča.

Prepričan sem, da izvajanje navedenih aktivnosti pripomore k zmanjšanju tveganja, da v prihodnje kot udeleženci v prometu doživimo prometno nesrečo zaradi nepravilno parkiranega avtomobila.

Da pa bi lahko posameznik/udeleženec v prometu odpravil morebitni manjko znanja glede pravil ustavljanja in parkiranja osebnih vozil ponujamo v zaključku tega članka spletni naslov (<http://www.pisrs.si/pis.web/pregledpredpisa?id=zako5793>), kjer si lahko preberemo besedilo 65. člena zakona o pravilih cestnega prometa (ZPRCP).

Milan Krivograd, sekretar SPV Občine Mežica
Igor Gomilšek, predsednik SPV Občine Mežica

Del največjega strokovnega čebelarskega dogodka v Evropi tudi Občina Mežica

Celjski sejem je prvi vikend v marcu že tradicionalno gostil dneve čebelarstva, letos štiridesete po vrsti. Vrvež domačih in tujih čebelarjev, ljubiteljev čebel, medu in medenih izdelkov se je vil v razstavne prostore, kjer so se predstavljali razstavljalci z vseh koncev Slovenije, pa tudi iz tujine. Svoj razstavni prostor je

letos dobila tudi Občina Mežica, v lanskem letu čebelam najbolj priznana občina.

V okviru dvodnevne predstavitve so mimoidoči lahko dodobra spoznali občino, njene naravne danosti in lepote. Ob pokušanju domačega grozdnega soka smo jih predstavniki Občine Mežica

in Čebelarske družine Mežica povabili, da si ogledajo Galobovo čebelarsko zbirko, se sprehodijo skozi mestno jedro, se prepustijo adrenalinskim doživetjem v Podzemlju Pece, se podajo po kolesarskih in pohodniških poteh in se na poti okrepčajo s pravo koroško »ižino« na eni od turističnih kmetij v Mežici. Zanimanje

KULTURNI PRAZNIK

8.2. PRAZNUJEMO SLOVENCIM SVOJ KULTURNI PRAZNIK, SAJ SE NA TA DAN SPOMINJAMO OBLETNICE SMRTI NAŠEGA PESNIKA FRANČETA PREŠERNA. PRAZNUJEMO TUDI MEŽIŠKI UPOKOJENCI, SAJ V PROSTORIH DU PRIPRAVIMO PRIREDITEV. SEJNO SOBO MALO PREUREDIMO IN JE DOVOLJ PROSTORA ZA VSE OBISKOVALCE.

Se da še kaj novega povedati o pesniku? Rozka se potrudi in na kratko predstavi vse glavne postaje njegovega življenja. Po moje ni bil posebno srečen. Julija mu ni bila usojena, Ana pa res ni bila primerna zanj. Mogoče pa so mu prav zaradi razočaranja in vsega hudega vrele iz ranjene, občutljive, neizpolnjene duše take pesmi, da jih ni enakih. Mogoče.

Našo prireditev je vodila Draga, ki ji beseda lepo teče.

Skupina Gorna je ob spremljavi Klavdije zapela nekaj pesmi, zapeli pa so tudi Viharniki, saj tudi oni delujejo pod okriljem DU. Kot se spodobi ob takem dnevu, smo brali tudi pesmi.

Jože se je spomnil na pokojna literata Jožeta Vačuna in Rudija Pečovnika, ter prebral od

vsakega pesem, midve s Tilko pa sva prebirali svoje umotvore. Meh je raztegnil Florjan, pa smo še z njim zapeli nekaj domačih, poskočnih viž. Malo smo še posedeli, se okrepcali, si povedali kakšno modro ali pa tudi ne in je hitro minil večer.

Kaj vse spada pod kulturo, je zame pretežko vprašanje. A čisto vse, kar se imenuje kultura zame tja ne spada. Sem pač nevedna, marsičemu se čudim in marsičesa ne razumem in mi ne ugaja, a takšna pač sem.

Vem pa, da bi se morali razumeti, se spoštovati, biti strpni, biti dober zgled mladim, jim privzgojiti nekaj tradicionalnih vrednot, da bi znali ohraniti nekaj modrosti, ki smo jo podedovali od prednikov. Pa našo domovino bi morali imeti radi, morali bi jo bolj ceniti, saj imamo zdaj prvič svojo državo, kar ni kar tako.

Če bi se vsak od nas potrudil, da bi po svojih močeh postal boljši človek, bi bil svet lepši, ljudje pa bolj zadovoljni.

Jožica Kotnik

obiskovalcev je bilo izjemno, oboroženi z zloženkami in drugim gradivom so obljubili, da jih bo pot gotovo vodila tudi na Koroško, v Mežico. Številni so namreč sodelovali v nagradni igri, ki jim je prinesla družinske vstopnice za obisk Galobove čebelarске zbirke, prvi trije izžrebanci pa bodo prejeli še osmukač cvetnega prahu Kogelnik.

Kljub osvojitvi laskavega naziva čebelar najboljša občina v letu 2016 in uspešni predstavitvi na čebelarskem sejmu v Celju, ne počivamo na laurikah. Že v letošnjem letu smo se lotili pro-

jekta – ureditve čebelarске poti skozi Mežico, v okviru katerega bo predstavljena bogata zgodovina čebelarstva v Zgornji Mežiški dolini. Na petih lokacijah v občini bomo uredili gredice z zasaditvijo medovitih rastlin, predvidena je tudi postavitve klopi.

Ker je čebelarjenje nedvomno pomemben del naše skupne zgodbe, si želimo, da bi s skupnimi močmi še naprej ustvarjali pogoje za nadaljevanje te uspešne zgodbe tudi na mežiških tleh.

Služba za gospodarstvo
Občine Mežica

PUST 2017

Avtor fotografij: Miran Žlebnik.

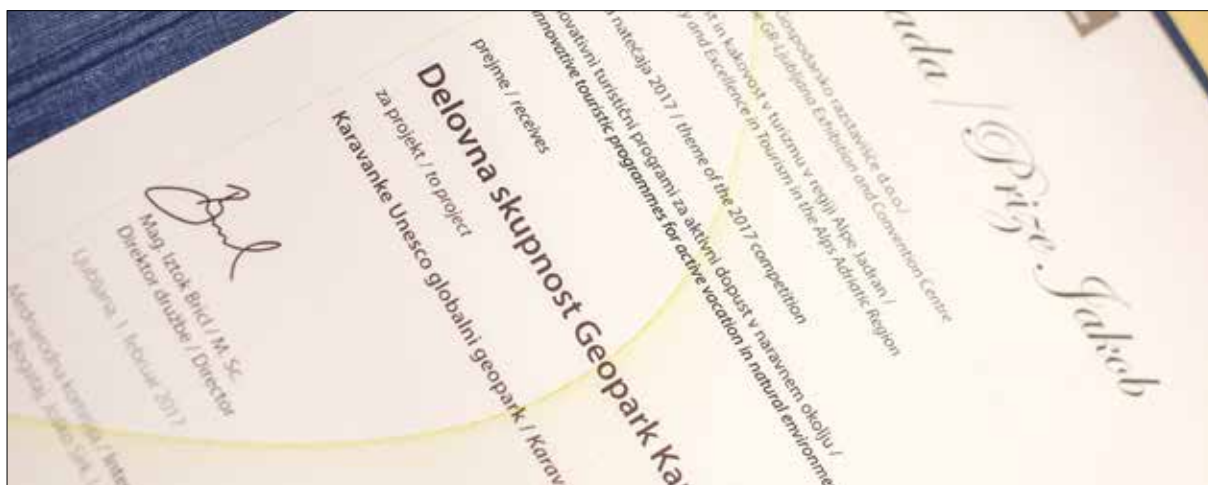
KARAVANKE UNESCO GLOBALNI GEOPARK – PREJEMNIK NAGRADE JAKOB 2017

Na slovesni otvoritvi 28. mednarodnega sejma Natour Alpe-Adria, osrednje sejemске prireditve s področja turizma v Sloveniji, ki se je med 1. in 4. februarjem 2017 odvijal na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, je Geopark Karavanke prejel nagrado JAKOB.

JAKOB je mednarodna nagrada za turistično kakovost in odličnost v regiji Alpe-Jadran, ki jo na predlog mednarodne strokovne komisije podeljuje Gospodarsko razstavišče pod pokroviteljstvom Ministrstva RS za gospodarski razvoj in tehnologijo. Jakob je prisposodba »prvega« turista, turista popotnika, torej takega, ki ga želi današnja Evropa v svojih prizadevanjih za

sonaravni in trajnostni razvoj te pomembne gospodarske panoge. Mednarodna strokovna

Mednarodna strokovna komisija je v utemeljitvi zapisala: „Geopark Karavanke je čezmejni projekt in območje Avstrije in Slovenije, ki obiskovalcem na več inovativnih načinov ponuja številne turistične vsebine in programe. Programi za poglobljeno doživljanje naravnih okolij omogočajo paleto aktivnih počitnic v tem okolju. Geopark ima dve temeljni središči, in sicer s Svetom geologije v Železni Kapli v Avstriji in Infocentrom Geoparka v Mežici v Sloveniji, kar je povezano s turističnim rudnikom. Inovativnost tega projekta je predvsem v tem, da obiskovalcem približa naravo na drugačen, bolj oseben, privlačen in razumljiv način. K tej usmeritvi veliko prispeva tudi čezmejno povezovanje ob dejstvu, da stičišča različnih kultur bogatijo sodobnega človeka.“

Nagrada Jakob 2017

komisija vsako leto, skladno z zapisanimi merili, izbere tistega, ki prispeva najpomembnejši del v mozaik inovativnih turističnih prizadevanj regije Alpe–Jadran. Tema letošnjega razpisa je bila »Inovativni turistični programi za aktivni dopust v naravnem okolju«. Mednarodna strokovna komisija je pod vodstvom etnologa prof. dr. Janeza Bogataja med 44 prijavljenimi kandidati iz različnih držav to leto izbrala Karavanke UNESCO globalni geopark.

Geopark Karavanke je čezmejni geopark, ki vključuje 5 slovenskih občin (Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem, Dravograd) in 9 avstrijskih (Zell/Sele, Gallizien, Eisen-

kappel-Vellach/Železna Kapla-Bela, Sittersdorf, Globasnitz/Globasnica, Feistritz ob Bleiburg/Bistrice nad Pliberkom, Bleiburg/Pliberk, Neuhaus, Lavamünd). Območje je veliko 1.067 km². Geopark Karavanke je marca 2013 postal član evropske (EGN) in svetovne (GGN) mreže geoparkov, ki danes vključuje 120 geoparkov iz 33 različnih držav. Od novembra 2015 so geoparki vključeni tudi v UNESCO program, zato nosijo naziv UNESCO globalni Geoparki.

Darja Komar, Suzana Fajmut Štrucl, Primož Vodovnik in Gerald Hartmann

Avtor fotografij: **Uroš Grabner**

Na fotografiji (od leve proti desni): župan Občine Mežica, **Dušan Krebel**, **Suzana Fajmut Štrucl**, direktorica Podzemlja Pece, d.o.o. in **Gerald Hartmann**, poslovodja Delovne skupnosti Geopark Karavanke.

Na fotografiji (od leve proti desni): **Daniela Modrej**, **Gerald Hartmann**, **Suzana Fajmut Štrucl**, **Darja Komar**, **Primož Vodovnik** in **Romana Lesjak** – županja Občine Črna na Koroškem.

90 let Planinskega društva Mežica

Planinsko društvo Mežica je društvo z dolgoletno tradicijo. V letu 2016 je praznovalo visok jubilej, 90. obletnico svojega delovanja.

Društvo se je formiralo iz odbora za gradnjo prve kočice na Peci, ki je bil leta 1924 ustanovljen pri podružnici SPD Prevalje. Zaradi oddaljenosti matične podružnice in počasnega napredovanja pripravljanih del, so odborniki 7. novembra 1926 v Mežici na ustanovnem občnem zboru ustanovili novo podružnico za Zgornjo Mežiško dolino in jo poimenovali SPD Peca za Mežico in Črno. Kot je razvidno iz imena, je podružnica združevala ljubitelje gora celotnega mežiškega in črnjanskega okoliša. Ustanovni člani podružnice so se takoj lotili zadane naloge.

Kočica na Peci je bila dograjena leta 1928. Ime je dobila po zagnanemu predsedniku podružnice, Mežičanu Martinu Uletu (Uletova kočica). Da bi zagotovili

čim boljše pogoje za upravljanje planinske postojanke, so pri podružnici ustanovili gospodarski odsek.

Na osnovi legende o junaškemu kralju so leta 1932 v loži, izkopani v pobočje nekaj metrov stran od kočice »ustoličili« doprsno skulpturo Kralja Matjaža, ki ga je iz lipovega lesa izdelal akademski kipar Nikolaj Pirnat. S kipom so odborniki želeli Peco vsebinsko obogatiti ter s tem na kočico privabiti večje število gostov.

Podružnica SPD Peca v letih pred drugo svetovno vojno ni ostala omejena samo na planinsko dejavnost, temveč je zaradi zaostalosti doline na svoja pleča prevzela tudi razvoj zimskih športov, kulture, zabave in turizma. V ta namen

so bili pri podružnici ustanovljeni razni odseki in pododbori. Zimskošportni odsek je gojil smučanje, drsanje in sankanje. Za kulturne vsebine so skrbeli tamburaši in dramski odsek. V dolini so odborniki prirejali tudi priložnostne veselice. Leta 1934 je podružnica v Mežici zgradila letno kopališče in s tem Mežico vpisala na turistični zemljevid tistega časa. Leta 1936 so mežiški planinci na Peci postavili še kapelico sv. Cirila in Metoda, v kateri so se v naslednjih letih izvajale maše in poroke.

Z začetkom druge svetovne vojne je društvo za nekaj let prenehalo javno delovati. Lesen kip Kralja Matjaža so po nekaterih pričevanjih uničili domači sodelavci okupatorja, Uletovo kočico pa leta 1943 po

Počitek planincev pred Uletovo kočico na Peci

Skupina planincev pred Jurharjevim bivačkom na Grohatsu v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. V zadnji vrsti peti z leve stoji Jurhar Roman z ženo. V prvi vrsti na levi čepi Marjan Vončina, tretji Marjan Mauko, peti Rado Vončina

RUDI BURJAK

1964 – 2017

Rudi Burjak se je že kot mladenič aktivno vključil v domače planinsko društvo. Najprej se je kot udeleženec izletov in taborov pustil voditi izkušenejšim od sebe. Hitro osvojeno znanje mu je omogočilo, da se je lahko kmalu varno podajal na samostojne poti. A to ni zadovoljilo nemirnega duha. Odzval se je notranjemu klicu in svoje poslanstvo nadaljeval z aktivnim delom v planinski organizaciji. Marsikdaj se je zaradi tega odpovedal svojim, če lahko tako rečemo, sebičnim ciljem, za katerimi gorniki po navadi stremijo. Na začetku se je posvečal vzgoji in izobraževanju mladih planincev, organiziral in vodil je izlete, taborne planinske kvize ... Njegovo zagnanost je kmalu opazil upravni odbor društva in ga povabil medse. Tudi tam je resno in z vso odgovornostjo prijel za delo. Leta 2011 je bil imenovan za predsednika Planinskega društva Mežica. Pogumno je prevzel vodenje društva in vseskozi brez dvomov verjel v uspeh svoje malo številčne ekipe.

Izmed koč, ki jih upravlja Planinsko društvo Mežica, je bil Rudiju najbolj pri srcu Dom na Peci. V prid njegovemu dolgoročnemu razvoju je vložil največ svojih misli in energije. Z entuziazmom in sposobnostjo motiviranja je na temeljih 90-letne društvene tradicije zastavil nekaj novih smernic v razvoju društva. Žal, je huda bolezen veliko prezgodaj prekinila njegove načrte. Planinski sopotniki ga bodo na tej poti zelo pogrešali.

nalogu NOV in PO požgali partizani, da bi preprečili nastanitev nemške policije na strateškem območju Male Pece, kjer so se križale pomembne partizanske in kurirske poti.

Planinska družina, ki je preživela vojno morijo, se je po letu 1945 kmalu konstituirala. Sprva so delovali v okviru skupnega Fizkulturnega društva Peca Mežica, januarja 1946 pa so ustanovili samostojno društvo – Planinsko društvo Mežica. V duhu želje po obnovi domovine so se člani društva zavzeto lotili svojega dela. Njihovo prednostno željo po postavitvi nove kočice na Peci je v prvem povojnem desetletju zaviral jugoslovanski obmejni režim, ki ni dovoljeval gibanja v obmejnem pasu. Zaradi tega so mežiški planinci svoje moči usmerili na Grohat pod Raduho, kjer so leta 1948 postavili lično brunarico (Jurharjev bivak). Ključne bivaka so lahko pohodniki in alpinisti, ki so želeli bivak uporabiti za zavetišče ali prenočevanje, dobili na Postojanki Puc v Koprivni. Kasneje je bil bivak v poletni sezoni tudi oskrbovan.

Leta 1950 je društvo ustanovilo planinsko skupino v Heleni. Številčni planinci s tega območja so izrazili željo po lastni postojanki na Pikovem, s katero bi dobili kotichek, kjer bi se lahko shajali ter razpravljali o planinskih vprašanjih. Postojanka Pikovo je bila leta 1951 urejena v najetih rudniških prostorih. Postala je priljubljena izletniška točka za prebivalce Mežice, Črne in Žerjava.

Prošnjo po prostem dostopu na Peco je ministrstvo za notranje zadeve končno odobrilo leta 1952. Društvo

se je takoj lotilo priprav za postavitve novega Doma na Peci. Največjo težavo je predstavljal transport gradbenega materiala do gradbišča. Zaradi pomanjkanja sredstev je izgradnja tovarne žičnice na Peco kasnila, zato so bili planinci primorani poiskati druge načine. Za prevoz cementa in desk iz doline, je društvo najemalo voznike, nemalokrat pa so planinci material do kočice prenašali s pomočjo oslov ali kar na svojih plečih. Za spravilo materiala čim višje proti Peci so večkrat uporabili tudi prevoz z rudniškim vlakom skozi rove do rudarskega naselja Helena. Peca je skrajšano različico tovarne žičnice dobila šele v zaključni fazi gradnje. Dom na Peci je bil po napornih petih letih dograjen in odprt 7. septembra 1958.

V času gradnje Doma na Peci je društvo razširilo pridobitno gostinsko dejavnost tudi v dolini. Ustanovljene so bile nižinske planinske postojanke pri Škrubeju v Šmelcu, pri Pucu v Koprivni, pri Mihevu v Podpeci, v Heleni ter pri Graufu nad Mežico. V Narodnem domu v Mežici je planinsko društvo upravljalo s Planinskim kotičkom. Ves dobiček iz naslova nižinskih postojank je društvo v prihodnjih letih namenilo za izgradnjo višje ležečih planinskih objektov. K uresničevanju zadanih ciljev so svoje prispevala tudi koroška podjetja in okoliški kmetje.

Po otvoritvi novega Doma na Peci je gora klicala še po nečem. Kralja Matjaža je bilo treba vrniti nazaj na Peco. Jeseni leta 1961 je društvo na sestanku v Domu na Peci ustanovilo štiričlanski

Dom na Peci v fazi gradnje leta 1957

Kip Kralja Matjaža so do Doma na Peci pripeljali s tovarno žičnico

odbor za postavitve nove skulpture. Skupine se je prijelo ime Matjaževci. Za lokacijo postavitve so izbrali zapuščen rudarski rov, oddaljen približno 500 metrov od planinskega

doma. Rov so začeli obnavljati ob prvomajskih praznikih leta 1962.

Tristo kilogramski kip Kralja Matjaža je izdelal akademski

kipar in alpinist Marjan Keršič Belač, v bronu pa odlil akademski kipar Franc Rotar. Otvoritev kipa, ki jo je spremljala rudniška godba, je bila v nedeljo, 15. julija 1962.

Zavedanje o dotrajanosti Jurharjevega zavetišča, ki je bilo na planini Grohat postavljeno leta 1948, je sredi šestdesetih let vzbudilo razmišljanje o gradnji nove koče pod Raduho. Dela so se pričela na začetku planinske sezone 1971. Na gradbišče so poslali stalno delovno ekipo, nadzor nad gradnjo pa je prevzelo podjetje

Stavbenik. Kočo so s spremljevalnim kulturnim programom odprli avgusta leta 1973. Žal se je lokacija, na kateri je bila koča postavljena, izkazala za neprimerno, saj so zgradbo vse od njene izgradnje ogrožali plazovi ter jo večkrat tudi poškodovali. Usoden plaz se je z odprtih pobočjih pod steno Male Raduhe sprožil februarja 1986 in leseni del koče odrezal pri temeljih. Škoda je bila prevelika, da bi se kočo splačalo obnavljati.

Zaradi preobremenjenosti z ostalimi postojankami in šte-

vilnimi drugimi aktivnostmi je društvo z odločitvijo o gradnji že tretje koče pod Raduho dolgo oklevalo, a je nazadnje, opogumljeno z obljubljenimi podporo Planinske zveze Slovenije, Koroškega meddruštvenega odbora planinskih društev in skupščine Ravne na Koroškem izziv le sprejelo. Gradnja današnje koče je v znoju in odrekanju lastnemu prostemu času množice zagrnanih planinskih delavcev potekala med leti 1986 in 1991.

Desetletje po otvoritvi nove Koče na Grohatu se je društvo v skrbi za okolje odločilo še za en obsežen gradbeni projekt – izgradnjo bioloških čistilnih naprav na vseh treh svojih kočah. Tako je avgusta leta 2001 pričela obratovati biološka čistilna naprava za odpadne vode na Domu na Peci, junija 2005 na Koči na Pikovem in avgusta 2005 na planinski koči na Grohatu pod Raduho. Predvsem po zaslugi tega je Dom na Peci leta 2013 s strani Planinske zveze Slovenije prejel naziv Okolju prijazna Koča. Z enakim nazivom se od leta 2015 ponša tudi Koča na Grohatu pod Raduho.

Planinsko društvo danes upravlja s tremi postojankami, Domom na Peci, Kočo na Grohatu pod Raduho in Kočo na Pikovem. Gradnja koč in njihovo redno vzdrževanje sta bili vsa leta po drugi svetovni vojni eni izmed društvenih primarnih dejavnosti, ki sta terjali veliko vloženega dela in časa. Kljub temu je v tem obdobju društvo zglede skrbelo tudi za razvoj drugih vidikov planinstva v Zgornji Mežiški dolini. Markacisti so na Peci, Raduhi in Olševi vztrajno gradili nove poti, stare pa redno vzdrževali. Mladinski

Gradnja druge koče v Grohatu pod Raduho leta 1971

Zaključna dela pri gradnji nove koče na Grohatu - izkop trase za vodovod leta 1991. S krampom v ospredju koplje Viktor Miklavc; v ozadju se pogovarjata predsednik planinskega društva Branko Seget in vodja gradbenega odbora za postavitev nove koče na Grohatu Mirko Mlakar

Člani PD Mežica, 2016. Prva vrsta z leve: Branko Šegel, Rudi Burjak, skrajno desno Sandra Miklavc; druga vrsta z leve: Boštjan Lesjak, Viljem Blatnik, Janez Kodela, Jure Kumer, Stanko Jug, Uroš Podovšovnik, Suzana Kumer, Urška Burjak in Grehard Pečovnik; tretja vrsta: Dani Kavtičnik, Matjaž Mlačnik, Ivan Mori, Janko Miklavc, Drago Dretnik, Andrej Mencinger in Marija Ovníč in četrta vrsta: Boštjan Šumnik, Manjkajo, Jože Oprešnik, Andrej Mlinar, Stojan Krivec, Franc Krivec, Peter Obreza, Marko Vogel, Jure Vogel, Matej Miklavc.

odsek je v svojih vrstah združel za planine navdušeno mladino ter dolga leta samostojno upravljal z Mladinskim domom, nekdanjo vojaško karavlo, ki stoji nekaj metrov pod Domom na Peci. Med leti 1962 in 1972 so pod okriljem mežiškega društva delovali koroški alpinisti, združeni v skupen Koroški alpinistični odsek, med 1974 in 1982 pa je bil v okviru društva aktiven samostojen Alpinistični odsek Mežica. Društvo je vsako leto izvajalo številne izlete v domače in tuje gore. Na svojih postojankah je prirejalo družabne prireditve, ki se jih je udeleževalo veliko število pohodnikov. Leto za letom je organiziralo tudi tradicionalno pustno veselico v Narodnem domu.

Zadnjih nekaj let je bilo društvo poleg obsežnih že naštetih dejavnosti usmerjeno v uvajanje nekaterih sprememb in posodobitev na področju poslovanja društva. Veliko dela je bilo vložena tudi v promocijo ter zagotavljanje prepoznavnosti društva in njegovih planinskih postojank.

Pisarna je dobila priključek na internet. Pričela je delovati spletna stran društva, društvo je postalo aktivno na družabnih omrežjih, obveščanje o dogodkih in akcijah pa se je začelo izvajati preko elektronske pošte. Evidenca članstva se je pričela voditi preko centralne spletne aplikacije Naveza. Internet je omogočil tudi uvedbo elektronskega poslovanja, kar je kljub razmeroma visokim začetnim stroškom poenostavilo in pocenilo bančno poslovanje. Satelitski internet je dobil tudi Dom na Peci. Pridobitev je omogočila uvedbo elektronske blagajne, elektronske knjige gostov in spletne kamere.

V sodelovanju s Koroško osrednjo knjižnico Franca Sušnika je društvo v knjižnici Mežica postavilo knjižno polico Planinskega društva Mežica. Do danes se je vsebina police razširila na 170 naslovov.

Preteklo leto so se v okviru društva izvajale intenzivne priprave na praznovanje 90.

obletnice. Ta je bila najprej obeležena v okviru Srečanja koroških planincev na Peci, kasneje pa še s proslavo in otvoritvijo fotografske razstave v Narodnem domu ter izdajo knjige »Planinsko društvo Mežica 1926 – 2016«, ki poskuša na 170 straneh, ob spremljavi 150 barvnih in črno-belih fotografij podrobneje predstaviti zgodovino društva. Knjigo je mogoče dobiti v pisarni Planinskega društva Mežica po simbolični ceni 5 EUR.

V letu 2017 se društvo sooča s skrbjo za prihodnost svojih planinskih postojank. Sistem na društva, ki upravljajo s planinskimi postojankami, vse bolj pritiska s strogimi zahtevami, ki ob napakah terjajo kazensko odgovornost posameznikov. Pri tem se pozablja, da so planinska društva neprofesionalne organizacije prostovoljcev, ki jim brezplačno delo na tem področju prinaša zgolj osebno zadovoljstvo. Poleg tega današnja individualistična naravnost družbe le redko ponudi posameznike, ki so pripravljeni redno, nekaj ur na mesec

»žrtvovati« za skupno dobro. Posledica je pomanjkanje ljudi, peščica vedno pripravljenih za delo pa postaja vse bolj neobčutljiva in utrujena. Zaradi pomanjkanja kadra trpi tudi delo na drugih, ne-gospodarskih področjih (npr. delo z mladino, skrb za poti ...).

Velik problem predstavlja tudi financiranje planinske dejavnosti. Koče se starajo; Dom na Peci jih šteje že skoraj šestdeset. Ostale postojanke mu hitro sledijo. Prihaja zadnji čas za njihovo generalno obnovo. Fiksni delež v društveni blagajni predstavljajo le sredstva iz naslova planinskih postojank, ki jih društvo oddaja v najem. Vsi ostali prihodki, kot so dotacije matične občine in občin, v katerih planinske postojanke

stojijo, sredstva z javnih razpisov, ali iz naslova članarin, so spremenljivi in predstavljajo manjši delež v letni beri. Nekaj zelo dobrodošlih variabilnih sredstev društvo pridobi tudi s sponzorskimi donacijami korporativnih podjetij, ki se vsako leto razumevajoče odzovejo na prošnje društva.

Z željo po zagotavljanju večjih prihodkov, ki bi jih rado vložilo nazaj v objekte, je društvo v sezoni 2014 spremenilo način upravljanja z Domom na Peci. Namesto z najemnikom, je ponovno pričelo sklepati sezonsko pogodbeno razmerje z oskrbnikom, izven sezone pa je s kočjo upravljalo samo po sistemu dežuranja ob vikendih. Z vidika dohodka se je ta način pokazal za zelo uspešnega,

a so s tem zaradi potrebe po celoletnem oskrbovanju koč s hrano, pijačo in drugim materialom ter povečanim obsegom dela na področju finančnega poslovanja, planinski prostovoljci postali še bolj obremenjeni.

Kljub nekaterim črnogledim pogledom, je znotraj društva še vedno prisoten optimizem, da nam vendarle uspe ohraniti duh in zapuščino, ki so ju ustvarili naši predhodniki tudi za naslednje rodove. Na tem mestu vabimo vse, ki bi se bili društvu pripravljene aktivno pridružiti, da se v času uradnih ur oglasijo v društveni pisarni. Aktivni člani društva bodo vsakega posameznika zelo veseli.

Uroš Podovšovnik

VRTIČKARJI – kaj bo z vrtnarjenjem v Mežici?

Stoletja se je nabiralo: strupene snovi v plinih, ki so uhajali iz rudniških tovarniških dimnikov in saje iz naših domačih dimnikov. Vendar smo sejali in sadili na vrtovih, gredicah in poljih, kjer je pač kdo imel možnost; zelenjavo, vrtnine in poljščine za ljudi in živali, ki smo jih tedaj – še pred desetletji – gojili pri vsaki hiši.

Potem smo pri rudniku kar prizadevno skrbeli, da je bilo emisij vedno manj oziroma so vsebovale vedno manj strupenih snovi, doma pa smo tudi sledili nasvetom in ponudbam, naj drva in premog za ogrevanje hiš zamenjamo za olje in pozneje za plin. Sivega oblaka, ki je prej ob zimskih večerih prekrival naše malo mesto, tako ni bilo več. Na domačih vrtovih in na gredicah,

ki so si jih prebivalci blokov lahko najeli na javnih zemljiščih, smo nadaljevali z obdelovanjem zemlje in pridelovanjem vrtnin, nekaj za korist in nekaj za razvedrilo in oddih.

Potem pa je bila ponudba v trgovinah tudi že kar velika, tako, da je postajalo že malce nenavadno – saj se ne spleča?! –, če smo se

trudili z gojenjem domače solate, ko je pa v trgovini vsega na pretek. Zopet pa vsi ne morejo izkoristiti te velike ponudbe – denar je postal za nekatere dobrina, ki je malo, in lastno pridelovanje zelenjave izboljšuje družinsko oskrbo, osamljenim osebam pa tudi osmisli marsikateri dan.

V društvu AJDA – skupine članic in članov tega društva so v skoraj vseh krajih v naših koroških dolinah – spodbujamo sonaravno vrtnarjenje, torej vrtnarjenje brez kemičnih gnojil, ki jih nadomeščamo s tako imenovanimi biodinamičnimi preparati in kompostom. Ta način vrtnarjenja se oblikuje že kakšnih 100 let, no, seveda, pred tem pa kemičnih pripravkov v kmetijstvu in pri vrtnarjenju tako in tako ni bilo v množični uporabi.

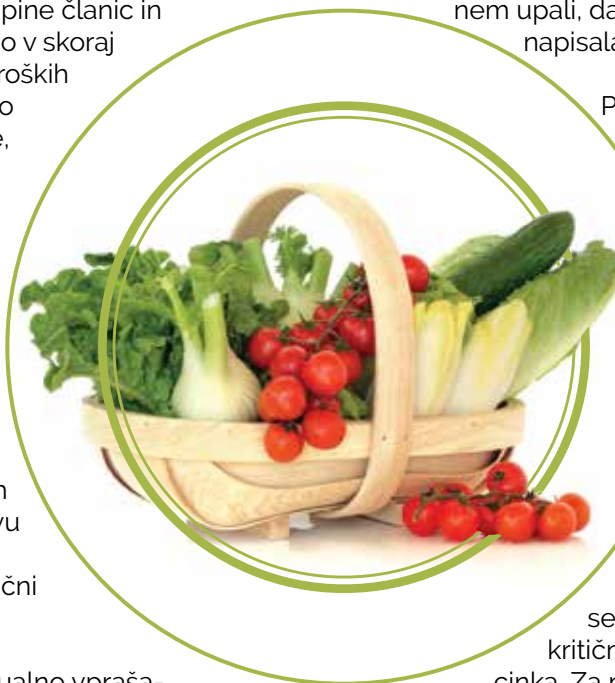
V naši dolini pa je aktualno vprašanje, kako po sonaravnih metodah pridelovati neoporečne vrtnine, ko pa zemlja pri nas vsebuje težke kovine – kadmij, svinec, cink, vsled česar našo dolino še vedno predstavljajo kot območje z zelo onesnaženim okoljem. Upam, da tovarniške emisije obvladujejo, gotovo pa dobimo nekaj »žegna« še od velikega prometa.

V mojih prispevkih o našem vrtičkarstvu v reviji Šumc sem že omenjala, da imamo za našo dolino »Program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja Zgornje Mežiške doline v obdobju 2007 do 2022«, kjer piše, da bi bilo (cit.) »ljudem potrebno zagotoviti možnost ukvarjanja z vrtičkarstvom in pridelovanje varne zelenjave«. Če natančno beremo, ugotovimo, da je mišljeno, da bi v naseljih Mežica, Črna na Koroškem in Žerjav uredili po eno lokacijo, tako, da bo kakovost zemlje omogočala varno vrtnarjenje. Občine bi naj poskrbele za te lokacije, ne vem pa, kako velike površine bi naj bile.

V okviru omenjenega programa so bile v okviru dejavnosti Nacionalnega inštituta za javno

zdravje Ravne na Koroškem jeseni 2016 zopet izvedene analize zemlje v naši dolini, tudi z dodatno pobudo našega društva AJDA. Dobili smo navodila za pripravo vzorca zemlje in oddali smo 36 vzorcev iz Mežica in Črne na Koroškem. En vzorec je bil tudi s Prevalj.

Rezultati so »takšni, kot smo pričakovali in obenem upali, da ne bodo takšni«, kot je napisala gospa iz Črne.

Pri vzorcu zemlje, ki je bila pripeljana od drugod in na vzorcu zemlje iz visoke grede, niso presežene najmanjše – mejne vrednosti za vsebnost svineca in cinka, pri večini vzorcev so presežene opozorilne vrednosti, nekaj več pri svincu in nekaj manj pri cinku, pri devetih vzorcih so presežene celo najvišje – kritične vrednosti za vsebnost svineca in pri sedmih vzorcih so presežene kritične vrednosti za vsebnost cinka. Za nekaj vzorcev so bile izvedene analize tudi za arzen, katerega vsebnost ne presega mejne vrednosti, vsebnost kadmija pa je nad kritično vrednostjo.

Potem se sprašujemo, kako naprej?

Potem se sprašujemo, kako naprej?

Sodelavci NIJZ nam obljublajo še en pogovor z izvajalci analize, sodelavci ARSO in Biotehnične fakultete. Morda bomo slišali njihova mnenja in priporočila, sicer pa bo vsaj v dveh primerih, kjer so kritične vrednosti presežene celo za dvakrat ali trikrat, najbrž res treba opustiti vrtnarjenje in si morda z visoko gredo ali na dobri zemlji, pripeljani iz neonesnaženega okolja, zagotoviti varno pridelavo vrtnin.

Za druge bo najbrž priporočljivo, da bi se bolj dosledno držali priporočil o gojenju rastlin, ki slabše vsrkavajo snovi iz zemlje, tudi strupene snovi. Takšna priporočila smo že v preteklih letih prejeli od Nacionalnega inštituta za javno zdravje – OE Ravne na Koroškem. Priporočajo opuščanje gojenja širokolistne zelenjave (solata, špinata) ter nekaterih gomoljnic (rdeča pesa),

pogojno bi bilo možno gojenje peteršilja, paradižnika, zelja, krompirja in korenja, tveganje pa je najmanjše pri gojenju stročnic (fižol, grah, bob), kapusnic (cvetača, brokoli) ter pečkastega in koščičastega sadja (vir: NIJZ-OE Ravne na Koroškem: zloženska iz leta 2014).

Kot zanimivost dodam, da ima g. Peter Souvent, ki je dejansko vse svoje delovno obdobje študiral problematiko onesnaževanja okolja s težkimi metali, v svojem arhivu elaborat o problemih s svincem v okolju, ki ga je leta 1905 izdala cesarsko-kraljeva komisija strokovnjakov. Že v tem elaboratu ugotavljajo, da nekatere rastline vsrkavajo iz zemlje manj svinca in kadmija, in so torej varnejše za uživanje. Navedene so rastline: fižol, grah, kumare, pa tudi krompir (vendar z opombo, da je, ker je krompir zelo pomembna vrtnina v naši prehrani, le tega priporočljivo kupovati iz neobremenjenega okolja). Tedaj so na seznam varnih rastlin dodali tudi solato in paradižnik, te rastline pa so dandanes najbrž bolj obremenjene z emisijami, ki nastajajo zaradi prometa in iz drugih virov. Morda bomo pridobili še kakšno informacijo, ali bi tudi biodinamičen način vrtnarjenja ugodno vplival na varnost pridelovanja vrtnin. Omenjena je že bila uporaba oglja.

Najbolj je pač treba skrbeti, da bi otroke zavarovali pred slabimi vplivi okolja na njihovo zdravje.

Otrokom posvečajo tudi v raziskavah, ki jih vodi NIJZ največ pozornosti. Mi, starejši ljudje, morda nismo več tako občutljivi.

V zvezi s »čiščenjem zemlje« nam je bil v preteklem letu ponujen način »pranje zemlje«, za katerega se nismo navdušili, v društvu AJDA pa smo govorili tudi o »fitoremediaciji«, to je o gojenju rastlin, ki imajo – v nasprotju z rastlinami, ki jih gojimo za prehrano – visoko sposobnost vsrkavanja težkih metalov in bi tako »očistile« zemljo. To pa je seveda dolgoročen proces, od katerega bi imeli korist otroci in vnuki. Morda bi morali razmišljati dolgoročno.

Sicer pa postaja vrtnarjenje, lastno pridelovanje vrtnin pri nas čedalje manj pomembno, saj imamo za to dejavnost vedno manj prostora. Ob mnogih poročilih o spodbujanju lokalne samooskrbe, ko uvajajo tudi tako imenovano urbano vrtnarjenje na omejenih prostorih v mestih, na strehah in balkonih mestnih hiš, ne morem mimo dejstva, da pa pri nas že tako malo za vrtnarjenje primerne zemljišča namenjamo za pozidavo.

V naši občini bomo torej vrtnarili le še na vrčičkih ob zasebnih hišah, kdor jo pač ima.

Vida Potočnik

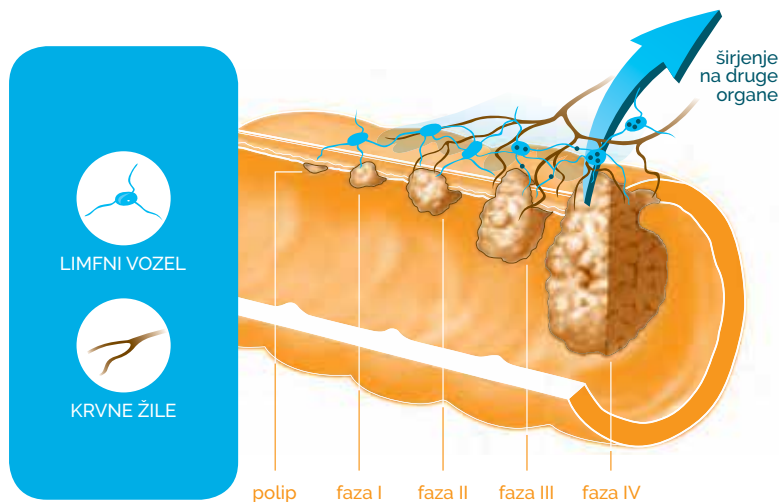
SVIT REŠUJE ŽIVLJENJA

Ena izmed bolezni, ki so v porastu, je rak debelega črevesa in danke. Po podatkih Registra raka RS 2013 je to tretja najpogostejša oblika raka pri obeh spolih skupaj, v letu 2013 je za njo v Sloveniji zbolelo okoli 1400 ljudi, okoli 800 pa jih je umrlo. V večini se ljudje, ki

imajo zgodnjo obliko bolezni le-te sploh ne zavedajo, saj v zgodnji fazi ni nobenih opaznih znakov. Od prvih sprememb do napredovale bolezni navadno mine od 5 do 10 let. Najpogosteje se namreč rak debelega črevesa in danke razvije iz polipov (ti občasno krvavijo).

K sreči pa je znanost v medicini do danes dovolj napredovala, da lahko z ustreznimi metodami odkrijemo prve spremembe na sluznici debelega črevesa in danke, celo predenj se razvijajo v resno bolezen.

Testi, ki jih uporablja Program

DRŽAVNI PROGRAM
PREPREČEVANJA
IN ZGODNJEGA ODKRIVANJA
PREDRAKAVIH SPREMEMB
IN RAKA NA DEBELEM
ČREVESJU IN DANKI
Čas je, da pomislite nase.

Svit

Svit omogočajo odkrivanje prikrite krvi v blatu, ki je s prostim očesom ne opazimo. Svit lahko letno reši vsaj 200 življenj, mnogim pa prihrani veliko trpljenja, ki ga povzroči razvita bolezen. Uspeh programa je odvisen od vključitve in aktivnega sodelovanja čim večjega števila povabljenih.

Odzivnost na vabila Programa Svit je v Sloveniji v letu 2016 v povprečju znašala 64,28%, na

Koroškem 64,74%, v občini Mežica pa 64,30%. Veliko razliko je moč opaziti med odzivnostjo žensk in moških. V Mežici se je namreč lani odzvalo 72,82% povabljenih žensk in le 56,25% povabljenih moških.

Zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki je ključnega pomena, zato ne odlašajte, odzovite se na vabilo Programa Svit in poskrbite

za svoje zdravje. V kolikor ste vabilo izgubili oziroma imate kakršnokoli vprašanje v zvezi s Programom Svit, lahko pokličete v klicni center Svit (tel. št.: 01 620 45 21) ali pišete na info@program-svit.si, kjer bodo odgovorili na vaša vprašanja.

ŽIVLJENJE JE ENKRATNA PRILOŽNOST, NE ZAMUDITE JE ZARADI NEVEDNOSTI.

PRAVNI NASVET

Priposestvanje

V PREDHODNIH ŠTEVILKAH SMO ŽE GOVORILI O NAČINIH PRIDOBITVE LASTNINSKE PRAVICE, PREDVSEM SO VSEM NAJBOLJ POZNANI NAČINI PRIDOBITVE LASTNINSKE PRAVICE NA PODLAGI RAZLIČNIH POGODB, S KATERIMI PRIDOBIMO NEKO DOLOČENO PREMOŽENJE.

V KONKRETNEM PRISPEVKU SE BOM OMEJILA NA **PRIDOBITEV LASTNINSKE PRAVICE S PRIPOSESTVOVANJEM**, KI JE PRIDOBITEV LASTNINSKE PRAVICE NA PODLAGI ZAKONA.

Lastninska pravica je pravica imeti stvar v posesti, jo uporabljati in uživati ter z njo razpolagati. Lastninska pravica se pridobi na podlagi pravnega posla, dedovanja, zakona ali odločbe državnega organa.

Pridobitev lastninske pravice s priposestvanjem je bila v Republiki Sloveniji v pretekli sodni praksi precej pogost in tudi najbolj poznan izviren način pridobitve lastninske pravice. V tuji sodni praksi je pridobitev lastninske pravice s priposestvanjem manj pomemben in zelo izjemen način pridobitve lastninske pravice, do česar bo zaradi sprememb zakonodaje najverjetneje v prihodnje prišlo tudi pri nas.

Do priposestvanja nepremičnine po Stvarno-pravnem zakoniku (SPZ) pride, če je mogoče dokazati, da je nekdo imel v posesti nepremičnino določeno dobo (10 let), torej, ko poteče priposestvalna doba, in če je bila posest dobroverna in lastniška.

Do priposestvanja na premečninah pride, če je bila dobroverna lastniška posest neprekinjena tri leta.

Opozoriti je potrebno še na določbo SPZ, ki določa, da **na javnem dobru priposestvanje ni mogoče**.

Običajno ni problem dokazati, da je imel nekdo dejansko v posesti nepremičnino določeno dobo, dostikrat pa se zatakne pri dokazovanju dobre vere.

Priposestvalna doba začne teči tisti dan, ko je posestnik dobil stvar v posest, konča pa se z iztekom zadnjega dne zahtevanega obdobja. V priposestvalno dobo se všteva tudi čas, ko so predniki sedanjega posestnika imeli stvar v posesti kot dobroverni posestniki. Če pa so njegovi predniki vedeli, da imajo v posesti tujo stvar, potem priposestvalna doba začne teči z dnem pridobitve pravice (npr. dedovanje).

V bistvu gre pri posestovanju torej za zmago dejanskega nad pravom, pri čemer morajo biti izpolnjeni določeni pogoji:

- **dobrovernost:** lastninsko pravico lahko priposestvuje samo dobroverni posestnik. To pomeni, da posestnik ne ve in ne more vedeti, da stvar, ki jo ima v posesti ni njegova.
- **potek priposestvalne dobe:** dobroverni posestnik priposestvuje nepremičnino v 10 letih, premečnino pa v 3 letih;
- **posest:** nepremičnina ali premečnina morata biti v posesti ves čas priposestvalne dobe (lahko je tudi posredna – npr. nepremičnina dana nekemu v najem).

Vsakdo, ki zatrjuje pridobitev lastninske pravice na nepremičnini s priposestvanjem in se oseba, ki je kot lastnik vpisana v zemljiško knjigo s tem ne strinja, mora svojo pravico uveljavljati s tožbo. V primeru, da se zemljiškoknjižni lastnik s tem strinja, pa zadostuje tako imenovana posadna listina, ki je izjava osebe, ki jo izstavlja, da priznava določeni osebi izvorno pridobitev lastninske pravice na nepremičnini, podpis na njej pa mora biti notarsko overjen.

Glede na navedeno je potrebno ugotoviti, da bo v prihodnosti institut pridobitve lastninske pravice na nepremičnini s priposestvanjem izgubljal na svojem pomenu in bo bolj izjema kot pravilo, do takrat pa še vedno predmet številnih pravnih, med drugim tudi tistih, s katerimi se skuša pogosto obiti pravila Zakona o kmetijskih zemljiščih glede predkupne pravice določenih predkupnih upravičencev.

V praksi prihaja do največ težav in vprašanj v zvezi z dobro vero, zato za boljše razumevanje primer.

Pogosto vprašanje ljudi je, kako to, da ne morejo priposestvovati nepremičnine, ko pa jo uporabljajo že več kot 20 let. Npr. pred 20 leti smo prosili soseda, če lahko uporabljamo njegov del travnika, ker ga sam ne kosi, in bi na tem delu začasno odložili svoja drva. Drva se naložijo na travnik in vsako leto se nalagajo tja nova drva za kurilno sezono, soseda pa proti temu nima kaj. V obdobju 20 let se večkrat soseda pogovarjata o tem, da bo potrebno travnik očistiti, a do tega ne pride. Nastopi smrt soseda, lastnika travnika, pojavijo se dediči, ki pa uporabe travnika sosedu ne dovolijo več. Takrat pa se soseda, ki je vsa ta leta nalagal drva na travnik, spomni na priposestvanje in dejstvo, da je uporabljal nepremičnino 20 let. Vloži tožbo na priposestvanje nepremičnine, a z njo ne uspe, saj ni v dobri veri, vseskozi je vedel da nepremičnina ni njegova.

Klasičen primer nedobroverne lastniške posesti je tudi tat (posest je pridobljena na nedovoljen način), ki je lastniški posestnik stvari, ni pa dobroveren, ker ve in mora vedeti, da ni upravičen do posesti (njegova vera se nanaša na mišljenje). Nedobrovernost je dolžan dokazati nasprotni udeleženec postopka glede na to, da se dobrovernost domneva.

Odvetnica **Janja Podričnik**

GOSTILNA KREBS

50 LET

Zakaj ime Krebs? Želja je bila, da bi se gostilna imenovala Brdnik, vendar gostom in ostalim ime ni šlo preveč v uho. Stari oče se je pisal Krebs, zato so menili, da naj se gostilna imenuje Krebs in tako je še danes.

Še kot osnovnošolka je ga. Marica želela postati frizerka, saj je bila rada z ljudmi. Njeni starši so želeli, da bi se izšolala za trgovko in na koncu ni bila ne prvo in ne drugo. Odločitev je padla. Odšla je v gostinsko šolo na Pohorje. Po končani šoli leta 1958, je zasledila oglas za pripravništvo v Kavarni na Ravnah na Koroškem. Pripravniški staž je trajal vse do leta 1961. Leto prej se je poročila s sedanjim možem Petrom, s katerim

Na mrzlo soboto, 7. januarja 2017, je praznovala gostilna Krebs visok jubilej – 50 let obstoja.

sta si ustvarila družino. Tudi v tistem času je bilo težko za zaposlitev. Ravno takrat so v Črni na Koroškem odprli nov hotel »Planinka«. Ponudila se ji je priložnost za redno zaposlitev in tam je delala kot natakarica vse do leta 1967.

Začetek je bil 7. januar 1967, ko je ga. Marica Sedovšek odprla prve prostore svoje gostilne.

V tem času sta z možem začela graditi svoj dom. Veliko dela sta opravila sama, saj ju je gnala želja, da si ustvarita nekaj svojega. V času gradnje je bilo veliko odrekovanja, saj je bil cilj čim prej dokončati začetno. Zaradi želje, da bi svoj poklic opravljala doma, sta uredila gostinski lokal. Počasi je vse dobivalo obliko in sanje so se uresničile. V začetku je delala predvsem sama, pozneje pa se ji je pridružila ga. Ivanka Orešnik, ki je bila brezposelna. Gostilna takrat ni ponujala raznovrstnih in večjih količin hrane, v ponudbi pa so bili zelo popularni čevapčiči

Zaradi boljšega udobja gostov sta 1975 leta dogradila prostor s teraso in ker tudi to ni več zadoščalo, sta leta 1985 dogradila še večjo sobo, ki je takrat služila kot disko prostor. Mežica je tako dobila prostor, kjer so se mladi in manj mladi naplesali do jutranjih ur. Sedaj je ta prostor namenjen predvsem raznim praznovanjem, zaključkom, porokam, obletnicam, birmam ter kulturnemu dogajanju.

V tej zgodbi je potrebno omeniti, da je leta 1995 pričela opravljati gostinsko dejavnost hčerka

Nataša, ki uspešno krmari skozi težke čase in se trudi po svojih najboljših močeh. V letu 1996 je razširila ponudbo tudi z različnimi igralnimi aparati – pikado, ročni nogomet, kasneje tudi z digitalnim juke boxom.

Spremenila se je ponudba hrane, od enostavnejših jedi, do možnosti, da si gost izbere svoj jedilnik in še več. Vsekakor pa vsakdo od tu in drugod pozna njihove dobre pice.

Leta 2002 je gostilna doživela še eno lepotno spremembo. Uredili so vrtni del in ga pokrili, tako je zadrževanje v njem prijetno v vseh letnih časih.

Zgodbe o uspehu pa ne bi bilo, če ne bi bili v delo vpeti vsi družinski člani in kot ga. Marica sama pravi, vsi delajo z veseljem, si pomagajo, predvsem pa delo poteka homogeno.

Ko sem jo vprašala, kako dolgo bo vztrajala, je

odločno odgovorila: »Delala bom, dokler mi bo služilo zdravje!«

Na dan obletnice so vsem gostom in krajanom pripravili skromno pogostitev pred gostilno in ob zakuhanem vinu ter s hrano »na žlico« je bil namen dosežen. Seveda se je na vabilo organizatorja dogodka udeležil tudi Pihalni orkester rudnika Mežica, ki je popestril dogajanje.

Med sproščenim pogovorom mi je ga. Marica dejala, da brez domačih gostov in obiskovalcev od drugod gostilna ne bi preživela. »Mi smo z gosti zadovoljni in glede številnih obiskov, mislim, da je zadovoljstvo obojestransko.«

Prav je, da na koncu zaželimo vsem, ki so v tej zgodbi o uspehu sodelovali, še naprej veliko poslovnih uspehov. Predvsem Nataši Pratnekar, da se tudi njej zgodi uspešnih 50 let in še več.

Rozalija Libnik

DRUŠTVO MEDGENERACIJSKI CENTER MEŽICA

TUDI URADNO IN JAVNO JE POSTALO JASNO, DA JE HARMONIČNO SOBIVANJE RAZLIČNIH GENERACIJ, SKRBA ZA DOBRO POČUTJE IN UTRJEVANJE OBČUTKA KORISTNOSTI V VSEH ŽIVLJENJSKIH OBDOBJIH NUJNO POTREBNO IN V DOBRO CELOTNE DRUŽBE.

Pravzaprav bi morala napisati »ZOPET je postalo jasno ...«, saj je bil tak način življenja v preteklosti stoletja samoumeven. S spremembo načina življenja in s prostorsko ločenostjo starih staršev od otrok pa se je situacija spremenila, prehajanje izkušenj, modrosti, znanj s starejših na mlajše ni več tako samoumevno, medsebojna pomoč prav tako ni več vsakdanji del življenja. Med generacijami so nastale vrzeli, celi kulturni prepadi, ki jih je nujno premostiti. V ta namen so v zadnjem času po naši državi vzniknala društva, ki so namenjena prav omogočanju kvalitetnega preživljanja prostega časa ljudi v vseh starostnih obdobjih in povezovanju

različnih starostnih skupin. Z njimi se budi tudi upanje na ponovno graditev solidarnosti in zaupanja med generacijami, na odpravo predsodkov, na vključevanje marginalnih skupin v družbo.

V Mežici je tak center začel delovati v začetku letošnjega leta. Februarja 2017 so bili Društvu medgeneracijski center Mežica predani v najem prostori v stavbi Peca Commerca in takrat se je uradno začel izvajati program centra. Po besedah predsednice Simone Rožej so prostori še v fazi urejanja – potrebno jih je dokončno opremiti in dodati grafično podobo, vendar so že usposobljeni za rabo.

Tarok je družabna igra, ki se igra širom po svetu. Tudi v našem kraju je veliko ljudi, ki jim je ta igra blizu in jim pomeni sprostitvev in druženje. Vsak torek ob 16.00 uri se dobimo v prostorih Medgeneracijskega centra, kjer poteka prijetno druženje ob igranju. Vsi igralci igramo po pravilih Tarok zveze Slovenije, kar je na začetku predstavljalo kar nekaj težav. Igranja taroka se udeležuje tudi do 12 igralcev, odvisno od prostega časa. Sedaj, ko smo že vsi osvojili pravila igranja, bomo pričeli konec meseca aprila s turnirjem, ki bo trajal

dva meseca. Vljudno vabimo vse, ki se želijo sprostiti ob prijetnem igranju taroka, da se nam pridružijo.

Ročna dela. Ljudje imajo različne spretnosti in znanja, katere pridobijo skozi leta učenja in dela. Da to znanje ne zatone v pozabo, je prav, da se prenaša na mlajše generacije in vse, ki se želijo naučiti nekaj novega in osvojiti različne tehnike ročnih del. Pri vsem tem je izredno spretna Katarina Pečečnik, nam domačinom bolj poznana kot Ina, ki se je z veseljem

odzvala na prošnjo MGC, da vodi delavnico Ročna dela za prosti čas. Izpod njenih rok nastajajo različni izdelki. Svoje znanje vsak četrtek prenaša na udeleženke delavnice. Izpod njihovih spretnih rok so že nastali lepi izdelki. Druženje je sproščeno, polno smeha in dobre volje. Vljudno vabimo vse, ki se želite naučiti česa novega, da se pridružite in usvojite nekaj za vašo dušo.

Mihaela Brezovnik, mentorica igranja taroka in udeleženka v skupini Ročna dela za prosti čas

V zadnjih dveh mesecih redno poteka že kar nekaj dejavnosti:

- igranje taroka,
- igranje namiznega tenisa in zračnega hokeja,
- učna pomoč za osnovnošolce nižje stopnje,
- telovadba za starejše v okviru sodelovanja z Domom starejših na Fari,
- igranje pikada,
- druženje ob kavi,
- ročna dela za prosti čas.

Poteka tudi tečaj kaligrafije, imeli so predstavitveno delavnico uporabe eteričnih olj, pripravljajo delavnice obrazne joge in izdelave naravne kozmetike, delavnice oblikovanja gline, fotografsko delavnico, tečaj nemščine in velikonočno delavnico, ki jo bosta izvedla vrtec Mežica in Dom starejših na Fari; načrtujejo predstavitve dejavnosti, ki jih izvajajo v Koroškem medgeneracijskem centru na Ravnah in Centru aktivnosti v Radljah ob Dravi ... Sodelujejo z Osnovno šolo in Vrtcem Mežica, Domom starejših na Fari, kjer za njih izvajajo vsebine v okviru medgeneracijskega sodelovanja, sodelujejo v petletnem projektu Dogaja se, ki ga vodi Center aktivnosti Koroške s sedežem v Radljah ob Dravi.

»Pri "zagonu" centra sta nam v pomoč občinska uprava in komunala Mežica,« še dodaja Roževa. Prejeli so tudi nekaj donacij (finančnih in materialnih) iz okoliških podjetij, za katere so hvaležni, saj tudi takšna podpora omogoča kvalitetnejše delovanje društva. V Društvu medgeneracijski center Mežica se nadejajo, da preko javnih del Občine Mežica kmalu dobijo tudi nekoga, ki bo stalno prisoten v centru in bo skrbel za koordinacijo programov in pripravo aktivnosti, obenem pa skrbel za prostore in dobro počutje obiskovalcev.

Ureditev prostorov za namene medgeneracijskega povezovanja in najrazličnejših spremljajočih aktivnosti za mlade in mlade po srcu prinaša tudi možnost koriščenja urejenih prostorov centra za različne namene (predavanja, delavnice, izobraževanja, sestanke itd.) za društva in zavode, predvsem pa za tiste, ki svoje aktivnosti trenutno izvajajo v prostorih Občine Mežica. Dodatne informacije za vse, ki bi v Medgeneracijskem centru želeli sodelovati s svojimi aktivnostmi oziroma bi želeli koristiti prostore centra, so na voljo na telefonski številki 02 82 79 362 (Vesna) ali preko e-mail naslova: mc.mezica@gmail.com.

Jerneja Vertačnik

12. JAVNO BRANJE POEZIJE OB SVETOVNEM DNEVU POEZIJE

Na začetku pomladi, 21. marca, obeležujemo svetovni dan poezije. Društvo Literarno gledališče Treska Mežica je ob tej priložnosti letos že 12. pripravilo branje poezije v dvorani Gostilne Krebs. Letos smo poezijo pospremili z mislimi Borisa A. Novaka iz eseja Poezija med čudenjem in trivialnostjo pričakovanja, 1993:

»Poezija je zato na svetu, da nas iztrga iz avtomatizma vsakdanjega doživljanja in nam s svežo uporabo besed odpre oči za enkrat in neponovljiv čudež bivanja sleherne stvari, slehernega bitja in sveta v celoti. Obstaja globinska vez med svežimi otroškimi očmi, ki vidijo svet prvič, in med pesniškim načinom videnja sveta, ki nas s svežo uporabo besed pripravi do čudenja, kot da stvari vidimo prvič. Stari dobri Aristotel je izvor filozofije videl prav v čudenju. Ne vem, kako je s filozofijo, prepričan pa sem, da je čudenje izvor poezije. Vsak pesnik je velik otrok. In vsak otrok je mali pesnik. Otroštvo je poezija življenja. Poezija je otroštvo sveta.«

Vsi sodelujoči, posnel Ermin Žager

Našemu vabilu so se že dvanajstič prijazno odzvale pevke pevske skupine Gorna pod vodstvom Klavdije Freidl, ki so govorjenje podkrepile z glasbo. S poezijo so nastopili Mihael Lotrič, Anka Plevnik, Ivanka Komprej, Terezija Homer, Ana Krivec, Jožica Kotnik, Anči Perklič, Draža Simetinger, Majda Pušnik, Klavdija Freidl, Zvonko Robar, Ajda Vasle in Peter Peruzzi, ki je tudi povezoval program. Lepo je, da poleg »treskarjev« še kdo razume in podpira ta naša srečanja – v materialnem smislu so to Občina Mežica, Gostilna Krebs, Elstik d.o.o. in Papirnica Ostržek. Hvala! In drugo leto se spet vidimo, kajne?

Ajda Vasle

ZA ČLOVEKA

V času, ko svet pretresajo naravne katastrofe, še bolj pa tiste, ki jih sproža človek, sta prostovoljstvo in humanitarna pomoč še posebej pomembna. Da tisti, ki so take ali drugačne pomoči potrebni, začutijo, da v težkih trenutkih življenja niso sami, da je nekje nekdo, ki bo prepoznal njihovo stisko, jim prisluhnil, jim ponudil roko v pomoč.

Ena izmed organizacij na tem področju je Karitas, dobrodela ustanova Rimskokatoliške cerkve. Prva taka oblika dejavnosti je bila zabeležena že 1897 v Nemčiji, leta 1924 je 60 delegatov iz 22 držav formiralo skupno organizacijo s sedežem v Švici, leta 1954 so se poimenovali v Caritas Internationalis, leta 2015 pa je bilo v to organizacijo združenih že 160 držav. V Sloveniji je bila Karitas ustanovljena 1. maja 1990.

Kamenček v mozaiku te velike dobrodela organizacije je tudi Župnijska Karitas Mežica (ŽKM). Krovna organizacija je Nadškofijska karitas Maribor, ki pomaga, usmerja, skrbi za izobraževanja, a kontakt z njimi je enakovreden in nimajo občutka, da bi jim »bili šefi«, je na moje vprašanje odgovorila predsednica, Andreja Breznik, s katero sva se pogovarjali o aktivnostih in delovanju mežiške »podružnice«. Še nekaj je poudarila: čeprav je Karitas organizacija Rimskokatoliške cerkve, bi v svoje dobrodela vrste brez zadržkov sprejele tudi ljudi izven tega kroga. Tako, kot ne omejujejo dajanja pomoči, ne omejujejo niti sodelovanja (tak primer so že imele).

Najprej **nekaj statističnih podatkov** o ŽKM: ustanovitev: 12.10.1990, organizirani kot društvo – s statutom, plani dela in vsemi ostalimi zahtevami za tako obliko združevanja. V upravnem odboru so poleg predsednice še 4 članice.

Od triindvajsetih sodelavcev, starih med 50 in 82 let, se jih dobrodela dejavnosti aktivno udeležuje 17, 18, ostali zaradi različnih vzrokov na pomoč priskočijo predvsem, ko jih nujno rabijo. Ob večjih in predvsem fizično težjih akcijah se število pomočnikov še pomnoži, saj rade volje pomagajo še možje. Na sestanke

je kot sodelavec in duhovni vodja vabljen tudi župnik.

Delo v Mežici poteka po skupinah, pač glede na sposobnost članic za določeno dejavnost. Ena skupina skrbi za izvedbo delavnic, druga je zadolžena za sejme, tretja »ima čez« razdeljevanje hrane, četrta obiskovanje starostnikov.

Svoje redno delo planirajo za celo leto vnaprej, tako za večino dejavnosti že kar januarja določijo izvedbene datume. Na plan dela ne vpliva nihče, niti jim ga ni treba kam pošiljati v potrditev.

Pa se rednemu delu in dejavnostim posvetimo malo podrobneje.

Delavnice – organizirane so za veroučne učence, dobrodošli so tudi drugi. Na ta način se odvija medgeneracijsko druženje, na mlade se prenaša znanje iz kulturne dediščine, obenem se otroci seznanijo tudi z dobroteljnostjo in prostovoljstvom. Vsako leto so delavnice organizirane 3x: 2x za mežiške otroke, 1x za člane društva Sožitje, odvijajo pa se v času velike noči in božiča.

Ga. Andreja pove, da se je delavnic običajno udeleževalo malo (3 do 10) otrok, na zadnji, božični, pa jih je adventne venčke (ki so jih potem lahko odnesli domov) prišlo izdelovat rekordnih 40!

Udeležba na sejmih je eden od načinov pridobivanja finančnih sredstev. Obiskovalci si za prostovoljni dar lahko na vsakoletnih sejmih na Ravnah, Prevaljah, v Mežici in Črni izberejo

16. dobrodelni koncert »Za človeka«, november 2016

Plenum nadškofjske Karitas, marec 2016, Maribor

izdelke, ki so bili narejeni na delavnicah, ali pa so jih članice ŽKM izdelale same (včasih pomagajo tudi svojci), od krovne organizacije pa za ta namen kupijo tudi sveče in koledarje.

Koncert je še en vir samofinanciranja. Zberejo se prispevki za vstopnino, donacije nekaterih podjetij in obrtnikov so za ta namen običajno večje. Nastopajoči večinoma sodelujejo brezplačno, tu in tam je komu treba povrniti potne stroške. Glede na to, da se izkažeta tudi Občina in Komunala in za dvorano ni potrebno plačati uporabnine, pa da za pogostitev poskrbijo sodelavke Karitas (dobrine v naturalijah donirajo tudi kmetje), se na računu nabere kar nekaj denarja.

Srečanje starostnikov je vsakoletni dogodek, ki ga organizirajo za vse, stare nad 80 let. Povabijo tudi tiste, ki živijo v domovih za ostarele.

Obiski devetdesetletnikov – s čestitko in drobno pozornostjo jih (vse, in ne le tiste, ki se vključujejo v cerkveno občestvo) sodelavke ŽKM osebno obišejo. Starostniki so večinoma še bolj kot za darilce ob rojstnem dnevu hvaležni za pogovor in podarjeni čas.

Miklavževanje – darilca za vse mežiške otroke do tretjega razreda OŠ, spet ne glede na vključenost v cerkev, pripravijo brezplačno, navdušenost otrok pa je še večja zaradi prisotnosti Miklavža z vsemi njegovimi spremljevalci.

Zbiranje in posredovanje obutve, oblačil – vsak drugi in četrti četrtek v mesecu dve sodelavki ŽKM od 17h do 19h dežurata v prostorih Karitasa nasproti župnišča. Takrat lahko občani prinesejo oblačila, obutev, posteljnino. Vse prineseno potem presortirajo, nato pa večino oblačil za odrasle odpeljejo v centralno skladišče v Maribor. Zakaj? Ker v Mežici velikega povpraševanja po tem ni. Ob tem le še pripomba za tiste, ki oddajate – ni treba, da so stvari iz čistilnice, je pa prav, da so nosljive – to je čiste in cele.

Zanimalo me je še, če lahko tisti, ki mu je v domačem kraju morda neprijetno, obišče karitasovo skladišče v kakem drugem kraju. Brez problema, je bil odgovor.

Kar se tiče pohištva, bele tehnike in podobnega je bilo nekaj časa na internetni strani občine okence podarim/dobim, kjer so se posredovali podatki, v nekaj primerih so poizkusile v svojem širšem okolju najti potrebne stvari, fizično se pa sodelavke ŽKM s tem (logično) ne ukvarjajo.

Delitev hrane – v to vložijo članice ŽKM največ energije in časa. Trenutno imajo 165 prejemnikov; brez kakršnihkoli omejitev ali ovir so vključeni tudi priseljenci, ateisti ali ljudje druge veroizpovedi, ki rabijo pomoč.

Postopek za vključitev med prejemnike je točno določen, zato je to edino področje, kjer prihaja do stroge kontrole s strani Nadškofijske karitas, pa tudi komisije za karitas na ravni EU.

Za tiste, ki ne poznajo postopka, pa bi pomoč morda potrebovali, povejmo, kako to gre: poseben obrazec je na voljo ob poštnem nabiralniku sedeža ŽKM. Izpolnjeno vlogo z zahtevanimi podatki (dokazila o prihodkih, socialni pomoči ...) prosilec odda v nabiralnik ŽKM, potem o njej odloča upravni odbor. Praviloma nikogar ne zavrnejo; če je treba, z ljudmi še osebno kontaktirajo. Vsaka oseba dobi spremljavo oziroma svojo mapo, kamor se natančno beležijo datum, količina in vsebina prejete hrane. V prednostno skupino so avtomatsko uvrščene matere samohranilke ter dobitniki socialne pomoči.

Ko prispe pošiljka hrane, sodelavke ŽKM pakete polnijo same. Ti vsebujejo za vse enako: mleko, moko, testenine, olje, občasno jabolka. Dvakrat letno iz svojih sredstev v mariborskem skladišču

nabavijo še dodatne stvari, da paketi za praznični čas vsebujejo še pralni prašek, kavo, čaj in drugo.

Tisto, kar v »karitasove« vozičke v trgovinah odložijo dobri ljudje, običajno priložijo v pakete za številčnejše družine.

Potem je seveda vse prosilce treba obvestiti in vse skupaj razdeliti. Veliko dela!

Kako na tako pomoč reagirajo ljudje? Se jezijo na državo, so depresivni, žalostni? Posebnega nerganja niso opazile, pravi predsednica. Nekaterim starejšim je nerodno, a pomoč vsi sprejemajo s hvaležnostjo. Je pa razdeljevanje zdaj, ko to počnejo v prenovljenih prostorih, drugačno, bolj kulturno, tudi kontakt je boljši. Se kar malo pohecamo, vse obrnemo na pozitivno, pa je, pravi ga Andreja, ki z veseljem omeni tudi čestitke, ki na karitas z voščili in zahvalo priromajo ob koncu leta. Tiste, narejene doma, so še posebej prisrčne.

Letni budžet ŽKM je tam okoli 4000€. S koncertom in sejmi nekaj financ pridobijo same, nekaj iz proračuna primakne občina, kar nekaj je podjetij, družb in obrtnikov, ki redno donirajo. In kako sredstva razdelijo? Okoli 1500€ gre za plačila položnic (vsaka družina s seznama lahko 2x letno prinese položnic do največ 50€), s 600 do 800€ pomagajo šolarjem – plačajo jim položnice za delovne zvezke. 2000€ (kot na primer leta 2015) pa je namenjenih izključno bolnim in invalidom za nakup zdravil in pripomočkov, baterij ...

Pozabiti ne smemo niti izrednih dogodkov kot so poplave, požari in druge ujme, kjer je tudi treba pomagati. Z materialom, denarjem, ali pa z odprtjem posebnega računa za namensko zbiranje darovanih sredstev, ki se potem tudi strogo namensko porabijo.

Pri karitativnem delovanju se ŽKM povezuje s Centrom za socialno delo in patronažo (kolikor je to glede strogega varovanja osebnih podatkov možno), ob naravnih ujmah so dobro sodelovale z gasilci.

Na hitro še o načrtih, novih dejavnostih. Dve imajo v mislih, pravi ga Andreja. Prva je botrstvo. Sredstva, ki jih ŽKM nekateri darujejo vsak mesec, bi radi usmerili v šolanje za enega ali dva

dijaka/ študenta. Nimajo pa še natančno opredeljenih pogojev in pravil, ki bi jim pomagala izbrati pravega.

Drugo je letovanje otrok in starejših. Nadškofjska karitas Maribor ima v Portorožu dom, kjer lahko v enem terminu letujejo sami otroci, v drugem družine, v tretjem pa starejši. A do zdaj posebnega interesa v Mežici ni bilo.

Pred koncem je prav, da naštejmo vse, ki preko ŽKM pomagajo pomoči potrebnim: *Andreja, Hedvika, Darinka, Ida, Štefan, Marija, Rozka, Lenka, Ana, Greta, Draga, Jožica, Trezka, Marija, Ma-*

rija, Danica, Marija, Hedvika, Peter, Štefka, Anica, Nada, Rozalija.

Ob tem predsednica v vrste ŽKM vabi vse, ki bi želeli pomagati – dobrodošli!

Za naslov članka sem si izposodila geslo vsakoletnega dobrodelnega koncerta ŽKM.

Naj ga za premislek o globokem pomenu zgolj dveh besedic ponovim še na koncu:

ZA ČLOVEKA!

Ida Paradiž

KORONARNI KLUB MEŽIŠKE DOLINE (KK)

KK JE SKUPINA PETIH SRČNIH BOLNIKOV USTANOVILO DECEMBRA 2004. ŽE NASLEDNJE LETO SE JE VKLJUČIL V ZVEZO KORONARNIH DRUŠTEV IN KLUBOV SLOVENIJE (ZVEZA). S TEM JE PRIDOBIL STATUS HUMANITARNE ORGANIZACIJE, ZVEZA PA JE NJEGOVO DELO USMERJALA, IZOBRAŽEVALA STROKOVNE KADRE IN POMAGALA PRI ZAGOTAVLJANJU FINANČNIH SREDSTEV.

Kmalu je pridobil tudi strokovno mentorico, prim. Cirilo Slemenik Pušnik dr.med., spec.. Postopno je KK ustanovil skupine svojih članov v vseh občinah doline, s pomočjo Zveze usposobil dovolj vaditeljev telesne vadbe in k sodelovanju pritegnil številne zdravnike in zdravstvene delavce. Tako že vrsto let vaditelji vsak teden opravijo 9 ur telesne vadbe, ki se je udeležuje med 150 in 200 članov KK.

KK vsako leto izvede 10 predavanj zdravnikov za vse občane v krajih njihovega bivanja, ki se jih skupno udeleži že več

kot 700 občanov. Na vseh teh srečanjih občanom merimo holesterol ali krvni sladkor in krvni tlak. Tretje leto delovanja KK nam je Zveza podarila AED, ki smo ga namestili na javno mesto v Mežici in tako začeli širiti mrežo javno dostopnih defibrilatorjev na Koroškem. Danes je Koroška daleč najbolj posejana z javno dostopnimi AED (88) in je tako vzgled Sloveniji. Poleg širitve mreže občane obveščamo o lokacijah AED in jih na številnih tečajih, predavanjih in prikazih usposabljammo za reševanje ljudi ob srčnem zastoju. Šolsko mladino in tudi že odrasle edine v

Sloveniji izobražujemo z napihljivimi lutkami. Veliko pozornost posvečamo promociji zdravja in zdravega življenjskega sloga. V ta namen vsako leto organiziramo odmevne prireditve ob Svetovnem dnevu srca, v maju nekajdnevne aktivnosti za zdravje, v Občini Ravne sejem zdrave domače hrane itd.. Izdali smo zgibanko o boleznih srca in zdravem življenjskem slogu, posneli dve KTV oddaji z zdravstveno vsebino itd.. Izdajamo svoje Glasilo, imamo pa tudi dobro obiskano spletno stran www.srce-si.si.

Klub deluje v osmih skupinah od Črne do Črneč, vsaka ima svojega vodjo in pomočnika. V KK je vključenih 406 članov in 34 prijateljev Kluba od tega 17 zdravnikov. Poleg tedenske vadbe veliko pozornost posvečamo druženju članov. Lanskega klubskega izleta se je udeležilo 139 članov, zbora članov za leto 2016 in družabnega srečanja skoraj 190.

V Občini Mežica delujejo ena skupina s 60 člani. Dvakrat tedensko imamo rehabilitacijsko telesno vadbo (v ponedeljek in sredo ob 18. uri v prostoru splošne ambulante). Na vsaki vadbi si merimo krvni tlak in srčni utrip.

Poleg Zveze KDK Slovenije sodelujemo tudi z drugimi nevladnimi organizacijami, predvsem pa z Društvom sladkornih bolnikov Mežiške doline.

Skupino Mežica vodi Janeta Pušpan, njena pomočnica pa je Anica Ipavic.

Vabimo srčno-žilne bolnike in ljudi s povišanim tveganjem za te bolezni, da se vključijo v naše vrste.

Janeta Pušpan

VSAK TRENUTEK JE LAHKO NOV ZAČETEK

V NAŠEM KRAJU, KI LEŽI POD MOGOČNO GORO PECO, SE JE ŠOLA ZDRAVJA PRIČELA 21. MARCA 2016. TOREJ JE MINILO LETO DNI, OD KAR SMO SE NA PRVI POMLADNI DAN ZBRALI V ZAVIDLJIVO LEPSEM ŠTEVILU NA NAŠI ZELENICI, KJER JE BILO VČASIH LETNO KOPALIŠČE.

Prvo obletnico smo praznovale ravno na datum začetka vadbe. Vaje smo prestavile za eno uro, da so se nam pridružili povabljeni. Med njimi je bil tudi naš župan Dušan, ki je pridno izvajal vseh 1000 gibov, tako se namreč imenuje vadba. Obiskale pa so nas tudi gospe z Raven in iz Slovenj Gradca. Županja Črne pa nas je obiskala naslednji dan, ker je bila tisti dan odsotna.

Telovadba na prostem z globokim dihanjem in štetjem voditeljice, ki je tisti teden na vrsti – nas je namreč pet, ki se tedensko menjavamo – vse to nas vodi k prepoznavanju nečesa drugačnega, novega in predvsem našega telesa, ki ga vsak najbolje pozna in smo zanj odgovorni.

Vsega tega se v naši skupini zavedamo in ponosni smo, da smo premagali zimo, mraz, ki je včasih presegel tudi 12 stopinj pod ničlo. Nekaj posameznic nas je izvajalo vadbo v telovadnici, s prijaznim soglasjem ravnatelja Janka Plešnika.

Tako kot val ne obstaja zase, ampak je vselej udeležen v gibanju oceana, smo mi med seboj povezani s pozitivnimi izkušnjami 1000 gibov. Vztrajnost, disciplina, energija, vse to so elementi, ki nas dnevno spodbujajo, da pridemo jutri spet in damo vsakemu dnevu možnost, da je lep, razgiban, prežet z občutkom, da smo nekaj naredili zase.

Pomembno je, da smo v naši skupini odprti, dopuščamo vsakemu posamezniku možnost, da je sprejet takšen, kot je, in naša ponedeljkova druženja ob kavi in čaju to dokazujejo, saj se tam družimo, poklepeta, izmenjamo mnenja in nam je lepo. Za ta ponedeljkova druženja, nam odstopijo prostor mežiški jagri v Lovskem domu, ki nam ga odpira prijazen oskrbnik Lojz.

Naša želja je, da bo tudi to leto tako uspešno. Vabimo nove člane: pridite in se nam pridružite vsako jutro ob 7.30. Doživite našo telovadbo in se sami prepričajte, da zares deluje.

Kristina Kasnik

Drugi pokalni turnir JKA karateja

Po štirih letih je Karate klub Mežica ponovno dobil kandidaturo za organizacijo karate tekmovanja. V sodelovanju z Zvezo klubov JKA Slovenije je mežiški klub 11. decembra 2016 organiziral 2. pokalni turnir JKA karateja, ki se je odvijal v veliki telovadnici Osnovne šole Mežica. Turnirja se je poleg domačega kluba udeležilo še 10 slovenskih karate klubov. 154 tekmovalcev, od najmlajših do najstarejših kategorij, se je pomerilo v disciplinah kata in kumite (borbe določeno in prosto) posamezno. Tekmovalo je 23 članov mežiškega kluba, ki so osvojili 2 zlati, 2 srebrni in 3 bronaste medalje. Poleg čestitk tekmovalcem je potrebno izreči še zahvalo članom Karate kluba Mežica, ki so poskrbeli za dobro organizacijo in nemoten potek tekmovanja, ter županu Občine Mežica g. Dušanu Kreblu za pozdravni govor in otvoritev tekmovanja. (Florjan Reiter)

REZULTATI MEŽIŠKIH TEKMOVALCEV

NAJMLAJŠI KATA C

Jakob Reiter – 4. Mesto

NAJMLAJŠE KATA C

Neža Maurič – 5. Mesto

MALČICE KATA B

Špela Libnik – 4. Mesto

MALČICE KATA C

Vanessa Plaznik – 2. Mesto

Zana Janše – 5. – 9. Mesto

Daša Mastek Mori – 9. – 14. Mesto

MALČKI KATA B

Jakob Kobolt – 3. Mesto

Anže Libnik – 5. – 8. Mesto

MALČKI KATA C

Uroš Oder – 5. – 9. Mesto

Gašper Lagoja – 9. – 16. Mesto

Rene Šušel – 9. – 16. Mesto

MLAJŠI DEČKI KATA A

Aljaž Reiter – 1. Mesto

MLAJŠI DEČKI KATA B

Aleksej Germadnik – 5. – 10. Mesto

Alex Sušek – 5. – 10. Mesto

Jakob Leskošek Zmagaj – 5. – 10. Mesto

MLAJŠE DEKLICE KATA B

Klara Kobolt – 5. Mesto

STAREJŠE DEKLICE KATA B

Nika Leskošek Zmagaj – 5. – 7. Mesto

STAREJŠE DEKLICE KATA C

Špela Lagoja – 4. Mesto

STAREJŠI DEČKI KATA A

Vitan Strmčnik – 5. – 7. Mesto

KADETI KATA A

Tadej Leskošek Zmagaj – 5. – 8. Mesto

ČLANI KATA B

Jaroš Štifter – 5. – 7. Mesto

Peter Ban – 5. – 7. Mesto

ML. DEKLICE KIHON IPPON KUMITE

Klara Kobolt – 3. Mesto

ML. DEČKI KIHON IPPON KUMITE

Jakob Leskošek zmagaj – 3. Mesto

Alex Sušek – 5. – 10. Mesto

Aleksej Germadnik – 5. – 10. Mesto

STAREJŠI DEČKI KUMITE

Vitan Strmčnik – 2. Mesto

ČLANI KUMITE

Matej Haber – 1. Mesto

Aljaž Reiter (1. mesto kata malčki)

Klara Kobolt med izvedbo Kate

Matej Haber (1. mesto kumite člani)

S klubsko zastavo po tekmovanju

Demonstracija ob otvoritvi tekmovanja:
Ivan Mravljak 5. DAN in Florjan Reiter 4. DAN

Ekipa mežiških tekmovalcev

Turnir regij 2017

REPREZENTANTA ODBOJKARSKEGA KLUBA MEŽICA.

Odbojarska zveza Slovenije vsako leto v času zimskih počitnic organizira turnir regijskih reprezentanc Slovenije za dečke in deklice. Letos so bili vabljeni dečki rojeni 2002 in mlajši ter deklice letnik 2003 in mlajše. Že pozno jeseni so klubi od Odbojarske zveze prejeli dopis, da pošljejo na izbirna testiranja in treninge svoje igralce in igralke. Po opravljenih testiranjih in treningih sta bila v reprezentanci Koroško-Savinjske regije med štirinajstimi igralci in igralkami izbrana tudi člana Odbojarskega kluba Mežica, Tine Podričnik in Tinkara Lednik, oba na igralnih mestih sprejemalcev.

Trenerji regijskih reprezentanc so potem do turnirja vsak zase organizirali treninge v krajih, od koder so prihajali igralci in igralke. Fantje, ki sta jih vodila Mitja Jež in Damir Očepek, so največkrat trenirali na Ravnah na Koroškem, trenerji reprezentance deklet Jaroš Štekl, Diter Veber in Sašo Rejec pa so dekleta trenirali v Braslovčah, Mežici in na Prevaljah.

Tine Podričnik in Tinkara Lednik

Ekipa deklet Koroško Savinjske regije. Šesta z leve stoji Tinkara Lednik.

Letošnje leto je turnir potekal od 27. do 28. februarja 2017 v Športni dvorani Planina v Kranju. Tam se je zbralo po šest regijskih reprezentanc fantov in deklet. Ekipe so bile razdeljene v skupine po tri. Fantje so v skupini A premagali Gorenjsko regijo in izgubili v boju z Dolenjsko regijo. Tako jih je v polfinalu čakala močna ekipa Štajersko-Pomurske regije. Dekleta Koroško-Savinjske regije pa smo v skupinskem delu turnirja igrale v skupini B in si z dvema glatkima zmagama nad ekipama Ljubljanske regije z okolico in Primorske regije priigrale prvo mesto v skupini.

Ekipa fantov Koroško Savinjske regije. Peti z leve stoji Tine Podričnik

Naslednji dan v polfinalu je ekipa fantov Koroško-Savinjske regije z 2:0 klonila proti dobro uigrani in kvalitetni ekipi Štajerske s Pomursko regijo. Tako jim je ostala še tekma za 3. mesto. Tam so ponovno naleteli na ekipo Dolenjske, ki jim je v skupinskem delu povzročala veliko preglavic, saj so takrat izgubili z 2:1. A tokrat so bili odločeni, da si bronasto odličje priborijo. Prvi niz so dobili na razliko. Drugega pa so z natančnim servisom in bučno podporo navijačev gladko zmagali z rezultatom 25:15 in tako osvojili zeleno tretje mesto.

Tudi dekleta smo v polfinalu igrala proti Dolenjkam. Prvi niz smo z odličnim začetnim udarcem gladko dobile. V drugem pa so nasprotnice zaigrale nekoliko bolje in povzročile v naših vrstah malce zmešnjave. Toda pravočasno smo se zbrale in igralkam Dolenjske regije pri devetnajsti točki pobegnile in zmagale.

Finale je bilo na vrsti ob 14.20 uri. Dekleta smo se uro pred začetkom začela ogrevati in usmerjati svoje misli v priprave na odločilno tekmo ženskega dela turnirja. Tam so nas čakale igralke, nam dobro poznane ekipe Štajerk. Trenerja, ki sta cel turnir stala trdno za svojim ciljem ter nas vseskozi spodbujala, sta nam dala še zadnje napotke. Zaslila se je sodniška piščalka in boj za zlato odličje se je pričel. V tekmo smo vstopile zelo suvereno in že na začetku povedle za nekaj točk. Toda nasprotnice se niso predale, zaigrale so odločneje, nas dohitele ter niz na razliko dobile. V drugem smo začele z odličnim servisom, ki nas je popeljal do vodstva, katerega smo potem ohranile do zadnje točke v nizu. Po

izenačenju je bil na vrsti še zadnji odločilni set. Poznavalci odbojke radi rečejo, da je ta velikokrat »loterija«, kjer ne zmagava vedno boljši. Tokrat so bili napotki trenerjev jasni: »Igrajte z glavo«. Naša ekipa se ni predala. Z odlično igro v polju, ter dobrim blokom smo ves niz vodile za nekaj točk, tako, da nam Štajerke niso prišle »do živega«. Na koncu smo nasprotnice pustile za sabo kar za sedem točk in se tako veselile naslova državnih prvakinj regijskih reprezentanc za leto 2017. Na obrazih poraženek je bilo videti očitno razočaranje in obup, saj so bile prepričane, da bodo tekmo dobile. Po zmagi so se z nami na igrišče prišli poveseliti tudi fantje Koroško-Savinjske ekipe s trenerjema in nam iskreno čestitali.

V Kranju smo poleg napetih odbojgarskih dvojbojev in zmage preživeli še dva lepa dneva v druženju in spoznavanju z vrstnicami in vrstniki. Vse to je poplačalo ves dodaten napor in trud, ki sem ga vložila v ta naš skupni cilj.

Tinkara Lednik

ZNANI MEŽIČAR: **KAREL POTOČNIK**

Dragi občan Karel Potočnik, s strani uredniškega odbora glasila Šumc sem bil zadolžen, da se s tabo pogovorim kot z znanim občanom Mežice. V veselje in ponos mi je, da lahko to izvajam s tabo jaz, saj sva že dolga leta prijatelja in znanca.

Za začetek te prosim, da se kratko predstaviš in opišeš svoje življenje, da bodo naši občani razumeli, zakaj smo te

predlagali, oziroma zakaj si znan občan Mežice.

Zahvaljujem se za povabilo, da se lahko predstavim. Rodil sem se 4. novembra 1941 v skromni družini. Oče je bil samostojni čevljar, mama pa gospodinja. Osnovno šolo sem obiskoval v Mežici. Po osnovni šoli, leta 1956, sem odšel v Ljubljano na sprejemne izpite na srednjo metalurško šolo, saj sem želel postati metalurg.

Zanimivo je bilo, da od šestih mojih sošolcev iz Mežice, edini nisem bil sprejet v internat. Moram povedati še to, da so bili vsi ostali sošolci otroci rudniških delavcev, moj oče je bil obrtnik in ne vem, ali je bil to vzrok. Seveda v Ljubljani nisem imel nobenih sorodnikov ali znancev, zato sem se vpisal v triletno metalurško industrijsko šolo na Ravnah, ki sem jo uspešno končal. Za dve leti sem

se zaposlil v železarni Ravne, kjer sem se zelo dobro počutil na odgovornem mestu zarisanja. Med službovanjem sem obiskoval večerno gimnazijo. Leta 1961 sem se vpisal na pedagoško akademijo Maribor, smer fizika – tehnični pouk in januarja 1964 tudi uspešno diplomiral. Na prošnjo takratnega ravnatelja gimnazije Ravne, g. Antona Golčerja, bi moral poučevati na tej gimnaziji, vendar sem se počutil še premlad. Ko je takratni ravnatelj mežiške šole, g. Pavel Planinšek izvedel, da sem končal študij, me je povabil, da se zaposlim na osnovni šoli Franca Pasterka Lenarta v Mežici, saj je primanjkovalo kadra moje smeri. Tako sem se 7. februarja 1964 redno zaposlil. Na šoli sem do leta 1973 poučeval tehnični pouk, deloma tudi fiziko, občasno pa tudi fiziko na Rudarski šoli Mežica. Jeseni leta 1964 sem šel na služenje vojaškega roka, ki sem ga zaradi bolezni po devetih mesecih zaključil. Na začetku leta 1973 se je upokojil takratni ravnatelj g. Pavel Planinšek, zato sem prevzel naloge ravnatelja, ki sem jih opravljal 28 let, vse do upokojitve leta 2001.

Kakšna je bila tvoja poklicna pot?

Rad bi povedal, da so bili takrat zelo težki časi, bilo je malo denarja. Že v prvih dveh letih ravnateljstva si štejem za največji uspeh, ko sem moral zbirati denar za prekritje strehe šole, ker je bila prvotna kritina še iz leta 1926. V tem obdobju

smo tudi asfaltirali dvorišče. V letih 1977, 1978 lahko rečem, da sem bil "motor" pri gradnji telovadnice. Imeli smo gradbeni odbor, kateremu je predsedoval g. Marjan Vončina, sam pa sem bil njegov član.

Torej si v svojem mandatu precej pridobil za šolo?

Pri gradnji telovadnice je bil največji problem to, da so nam hoteli pedagoški in občinski vrhovi vsiliti, da bi zgradili malo telovadnico, češ Mežica je mali kraj in velika telovadnica ne bi bila primerna. Naš odbor je vztrajal pri osnovni zamisli, zato smo leta 1978 zgradili telovadnico, kakršna je še danes. Isto leto smo ogrevanje s premogom zamenjali s kurilnim oljem. Tega pa smo leta 1988 zamenjali z zemeljskim plinom.

V letih 1992-1994 smo začeli z akcijo posodobitve šole. 1996 je bil dogovorjen prizidek, podstrešje je bilo urejeno nad novo telovadnico, kjer sta nastala dva nova razreda in to je bila takrat največja pridobitev.

Kaj meniš o tej lepo prenovljeni šoli?

Leta 2001, ko sem končal z ravnateljstvom, sem dobil zelo dobro namestnico, ravnateljico šole go. Ivanko Lesnik, ki je dokončala vse tisto, kar smo že prej načrtovali, in zaradi tega je nastala najlepša šola v okolici in tudi v Sloveniji. Na 37 let dela na šoli imam zelo lepe spomine. Učitelji in ostali delavci so bili zelo prizadevni, kar se vidi tudi po tem, da smo vzgojili mnogo dobrih učencev, ki so pozneje postali vrhunski strokovnjaki. Veselim se vsakoletnih obletnic, kjer z bivšimi učenci obujamo spomine na lepe šolske dni v tem najlepšem mladostniškem življenju.

Ali si za svoje zasluge dobil kakšno priznanje?

Takrat nisem dobil nobenega priznanja. Sem pa bil deležen te časti v letu 2016, ko je bila 90. obletnica obstoja osnovne šole, kjer sem dobil priznanje "Zlati znak osnovne šole"

Zanima me tudi tvoje delovanje pri društvu upokojencev Mežica. Jaz ga sicer poznam, vendar vsega tudi ne, zato je prav, da nadaljujeva razgovor o tvoji življenjski poti.

Ob upokojitvi nisem sedel križem rok, moja največja lju-

bezen je šah. V šoli sem vodil šahovski krožek in s tem še nadaljujem, pa tudi pri društvu upokojencev Mežica sem prevzel vodenje šahovske sekcije s katero dobro sodelujemo na raznih tekmovanjih od Črne do Dravograda. Sem član upravnega odbora pri društvu upokojencev Mežica, smo zelo dobra ekipa in počnemo veliko koristnih stvari za občane in za sam kraj.

V tem mandatu, kolikor ga imam jaz kot predsednik društva, si tudi moj namestnik in sem ti zelo hvaležen za tvoj prispevek društvu. Dejaven si tudi v sami občini in ta najnovejša dejavnost je pri društvu Medgeneracijski center Mežica.

Tudi o tem lahko kaj poveš.

Dobro leto in pol smo snovali Medgeneracijski center Mežica. Ogledali smo si center, kjer smo videli, da je to zelo dobra stvar, predvsem za druženje generacij, ker se generacije med seboj zelo slabo poznamo. Morda se mladi preveč držijo zase, prav tako ljudje srednjih let in tudi starejši. Zaradi tega pa poslušamo vse interese, vse potenciale ljudi in seveda uspelo nam je, da smo 1. februarja letos v Mežici dobili zelo lepe prostore v zgradbi Peca Commerca.

Velikost prostorov je 220m², tam so kuhinja, dve večji sobi in večnamenski prostor.

Kolikor vem si tudi pri tem društvu predsednik.

Ja, res je.

Ali misliš, da bo ta center deloval?

Seveda, saj se je ta dejavnost že prijela. Imamo pa smolo, ker je delavec, ki je bil sprejet preko javnih del, zaradi bolezni prenehal opravljati strokovno vodenje, sedaj iščemo drugega delavca, saj mora biti center odprt vsak dan od 9h do 17h.

Za svoje delo in prizadevnost si sigurno poleg osnovnošolskega priznanje prejel še druga priznanja?

Prejel sem še priznanje "Red dela", ki sega v obdobje skupne države Jugoslavije, dobil sem tudi »Priznanje za 'poklicno usmerjanje' in priznanje "Zasluge za razvoj telesne dejavnosti".

Kje si še bil aktiven, poleg tega, kar sva že omenila?

Tri mandate sem bil član sveta krajevne skupnosti v Mežici. Od leta 1980 do leta 1985 sem bil predsednik krajevnega odbora SZDL Mežica. Dobil sem tudi Društveno priznanje od društva upokojencev Mežica ter Plaketo za zasluge od Zveze društev upokojencev Slovenije.

Kakšno je tvoje razmišljanje o društvu upokojencev, kaj lahko pričakujemo, seveda vključujoč tudi društvo Medgeneracijski center Mežica in ali je možno sobivanje?

Društvo upokojencev Mežica je zelo aktivno in je tudi soustanovitelj tega centra, zato mislim, da je to najboljša kombinacija za delovanje potreb vseh skupin krajanov, predvsem starejših. O našem društvu pa tako ali tako vemo vsi člani upravnega odbora, da bi bilo potrebno obnoviti objekt, predvsem izolacijo in fasado. Večkrat smo žalostni, ko dobesečno prosjačimo razna podjetja za finančna sredstva, ker se ne zavedajo, da kar se naredi v Mežici, v Mežici tudi ostane. Na hitro nas odpravijo s skromno miloščino. Nikjer ni več nekdanjih sooblikovalcev občine, vsak skrbi samo zase.

Morda bi še kaj dodal za konec?

Predvsem si želim zdravja, da bi še lahko hodil na planinske pohode, ki jih obožujem, saj sem rad v naravi in da bi v društvu upokojencev in društvu Medgeneracijski center Mežica deloval v dobrobit občanov.

Medgeneracijsko druženje - otroci vrtca Mežica in "Snel Pepi"

Medgeneracijsko ustvarjanje v prostorih Medgeneracijskega centra Mežica

V imenu uredniškega odbora in v svojem imenu, ti želim še naprej tako plodno delo med tvojimi šahisti v društvu upokojencev in v Medgeneracijskem centru.

Jožef Libnik

Druženje mlajših in starejših V MEDGENERACIJSKEM CENTRU

Medgeneracijsko povezovanje postaja vse bolj razširjena oblika druženja. Med samim druženjem se izmenjavajo različne izkušnje, ena generacija pomaga drugi, pri čemer gre za proces učenja, ustvarjanja, spoznavanja, širijo se poznanstva, ohranjajo se različne moralne in kulturne vrednote ... Ob vsem tem pa sodelujočim prinaša novo kvaliteto življenja, posameznikom lajša osamljenost, zagotavlja pa tudi občutek sprejetosti in varnosti v kraju, kjer živi.

Podobno kot v drugih krajih po Sloveniji tudi v Mežici svoja vrata odpira Medgeneracijski center. Namenjen je druženju vseh generacij – od najmlajše do najstarejše. V vrtcu smo se odzvali vabilu, da v sodelovanju s stanovalci Doma starejših občanov Prevalje polepšamo notranjost centra z našimi izdelki. S starejšimi otroki smo se z nekaj likovnimi pripomočki in veliko dobre volje podali proti centru ...

Pričakalo nas je pet stanovalcev doma, dve spremljevalki, prišla sta tudi župan g. Dušan Krebl, ki je za to priložnost pokazal svoje likovne spretnosti, ter direktorica doma ga. Stanka Vauh. Prvi stik starejših z mlajšimi je bil presenetljiv – začutili je bilo spoštovanje in veliko pozitivne energije. Naši otroci so se vsakemu predstavili – s stiskom roke – in nastalo je prav posebno vzdušje. Skupaj smo pripravili mize za ustvarjanje, si zavihali rokave in potem se je pričelo ... Otroci so bili neverjetni! Očarano so strmeli v starejše, jim pripovedovali, kdo so, koliko so stari, kaj radi počnejo, kaj počnejo v vrtcu; stanovalci doma s Prevalj pa so jim prisluhnili, posvetili so jim vso pozornost, toplino, jih spodbujali pri delu. Bili so ponosni, da so lahko prišli. Spremljevalki sta povedali, da so se ženske za ta dan še posebej lepo oblekle, uredile, koroška legenda – »Šnel Pepi« pa je za vsakega otroka

izdelal šopek rož, ki jih izdeluje iz krep papirja. Vsak od njih je otrokom zaupal delček svojega življenja, svojih doživetij iz mladostnih dni, ko ni bilo igrač in veliko prostega časa, ampak delo in medsebojno druženje.

Ti pogovori, pomoč mlajših starejšim, razumevanje med njimi – vse to je ustvarilo čarobno, neponovljivo vzdušje. Nobenih predsodkov do starejših, do invalidskega vozička, do tega, da je govor posameznikov težje razumljiv; samo dobra volja, strpnost, veselje starejših in očaranost mlajših. Kot bi se zabavali s svojimi dedki in babicami, tistimi, ki jih imajo radi in jih nekateri pogrešajo. Starejši pa kot bi se igrali in pogovarjali s svojimi vnučki, ki jih navdajajo z veseljem do življenja in jim lepšajo njihov vsakdan.

Verjamem, da bo Medgeneracijski center v kraju marsikateremu krajanu polepšal dan, z različnimi dejavnostmi povezal med seboj tako starejše kot mlajše, jim nudil prijetno zatočišče za preganjanje dolgčasa ter vse sodelujoče navdal s pozitivno energijo.

S pozitivno energijo smo od tam odšli tudi mi.

Otroci vrtca Mežica z Mileno, Lariso in Tanjo
(fotografiji na strani 42)

Ne boste verjeli, ampak tudi najmlajši v vrtcu imamo »pevske vaje«. Ja, mi, ki smo na začetku govornega razvoja. Neskončno radi se gibamo ob glasbi, prisluhnemo zanimivi pesmi in jo še z večjim veseljem zapojemo!

Vključeni sta obe skupini prvega starostnega obdobja (28 otrok). Srečujemo se enkrat mesečno, da spoznamo nove pesmice, zgodbice, rajalne igre, glasbeno didaktične igre, katere nato prepevamo, utrjujemo in se jih igramo tudi v svojih skupinah.

Poglavitni cilji pri naših srečanjih so:

- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti.
- Doživljanje umetnosti kot dela družabnega in kulturnega življenja.
- Spodbujanje doživljanja in izražanja v različnih umetniških jezikih (glasbenem, plesnem in dramskem).
- Razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje in uživanje v prijateljskih odnosih.

Otroci nove pesmice, zgodbice in igre spoznavajo s pomočjo lutke, različnih kostumov, slikanic, gibanja, plesa, igranja na mala glasbila. Še bolj zabavno pa je, ko naše petje spremlja zvok kitare.

V mesecu, ko praznujejo naše mamice, smo spoznali ljudsko;

IMAM DOLINO ZELENO

IMAM DOLINO ZELENO,
PTIČKI TAM LEPO POJO,
KRATEK ČAS MI DELAJO
IN ME VESELO.

IMAM V DOLINI HIŠICO,
HIŠICO OČETOVO,
V NJEJ PA LJUBO MAMICO,
MAMICO MOJO.

Vzgojiteljica Mojca Šimenc

V VRTCU SMO PRAZNOVALI SVETOVNI DAN VODE

Že v zibelko nam je položeno »Voda je vir življenja! Brez vode ne moremo živeti.« In v mislih imamo zakoreninjeno idejo, da je to naša samoumevna dobrina in pravica. Vendar, je res tako? Za enkrat še živimo v okolju, v katerem ne čutimo pomanjkanja in imamo vode v izobilju. Kako dolgo bo še tako? Ali se zavedamo pravega pomena vode?

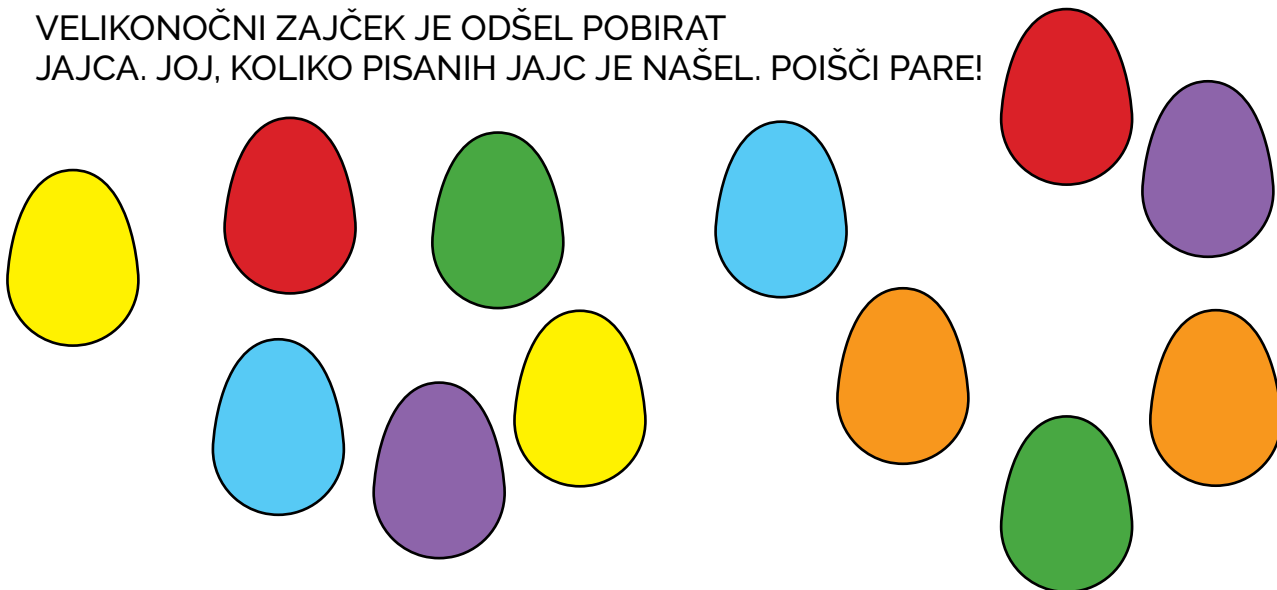
V sredo, 22. Marca, smo v kombiniranem oddelku vrtca Mežica proslavili svetovni dan vode. Za otroke in starše smo pripravili igrivo popoldne z delavnicami. Otroci so imeli možnost prelivanja in pretakanja vode. Spoznavali so, da gre v različne posode različna količina vode, da se posode tudi napolnijo, da voda steče čez. Razvijanje fine motorike in strpnosti so si otroci lahko razvijali v delavnici s kapalkami. Tudi ustvarjanje v likovni delavnici je otrokom predstavljalo drugačno, novo tehniko, ki jim je omogočala, da so slikali na mokro podlago. Raziskovanje plovnosti jim je predstavljalo izziv, saj so spoznali, da vsi predmeti ne plavajo na površju, da nekateri tudi potonejo. »Le zakaj?« se je čutil in čudil raziskovalni duh v otroku. Najbolje in najokusnejše pa je bilo raziskovanje in eksperimentiranje v kuhinji. Tam so otroci doživeli vodo kot topilo. Kako se mešajo voda in snovi, kako se mešajo tekočine? In če to še poskusiš in ugotoviš, da je limonada okusnejša s sladkorjem in ne s soljo ter da svojo pijačo ponudiš še pokuševalcem – staršem, takrat je nasmeh viden na otroškem obrazu.

Zadovoljstvo ob koncu delavnic je bilo veliko. Otroci so si prislužili kristalno kapljico vode ter domov odšli nasmejnani, zadovoljni in veseli ter polni novih spoznanj. Takšnih srečanj si želimo v našem vrtcu še več, saj smo z majhnimi dogodivščinami obogatili tako odrasli kot tudi otroci.

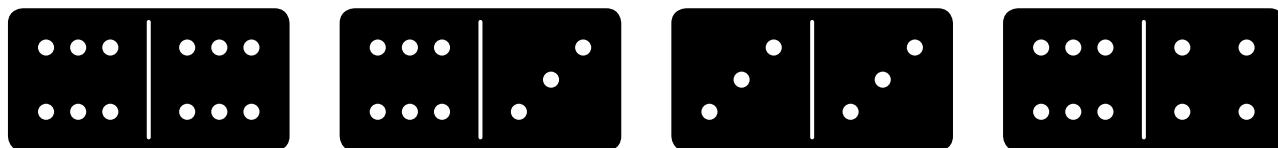
Vzgojiteljica Marjetka Ošlak

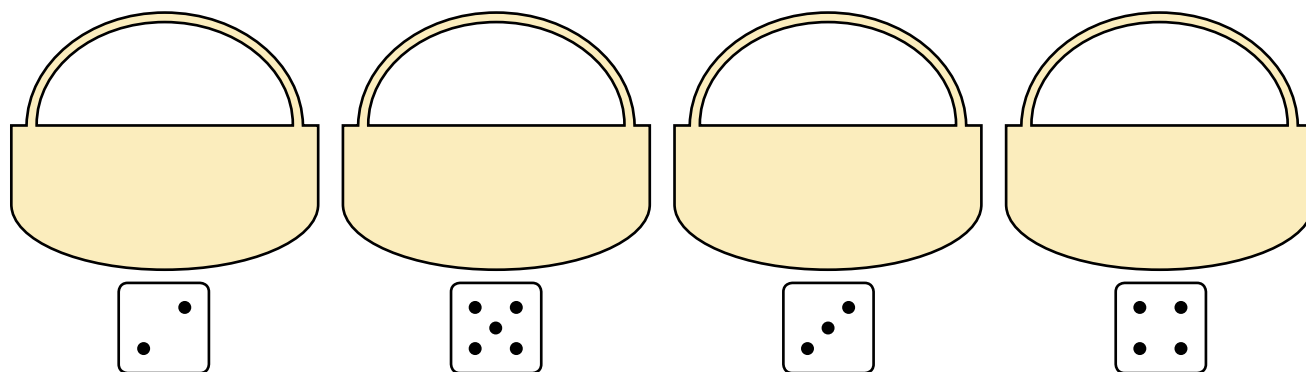
VELIKONOČNI ZAJČEK JE ODŠEL POBIRAT
JAJCA. JOJ, KOLIKO PISANIH JAJC JE NAŠEL. POIŠČI PARE!

OBKROŽI DOMINO NA KATERI JE TOLIKO PIK, KOT JE ZAJČEK NAŠEL JAJC!

V KOŠARICO NARIŠI TOLIKO JAJC, KOT JE PIK NA KOCKI POD KOŠARO!

ZA KONEC PA:

NAREDI ZAJČJE POSKOKE TER PODARI VSEM, KI JIH IMAŠ RAD/A

 OBJEME IN POLJUBČKA!

Ko bom velik, bom ...

Tretješolci smo se pri pouku pogovarjali o poklicih, kako pridemo do poklica ... Na vprašanje, kaj bi radi postali, ko odrastejo, so bili odgovori otrok zelo raznoliki. Radi bi postali poštarji, vojaki, slavne pevke, policistke, lekarnarke, trenerji nogometa, prodajalke, nogometaši, vzgojiteljice, kuharji, učiteljice, frizerke za hišne ljubljence, mizarji, šefi, učiteljice gimnastike, veterinarke, boksarji, avtomehaniki in šefi pekarnar, nekateri pa si o svoji daljni prihodnosti še niso upali sanjati.

Da bi bil pouk bolj zanimiv, se je porodila ideja o predstavitvi poklica staršev v razredu. Ker pa imamo med nami učenca, katerega starši imajo pekarno, smo jih prosili za sodelovanje. Kot vedno, sta bila Renata in Matija Smrečnik iz Pekarne Rednak tudi zdaj pripravljena sodelovati z nami. Povabila sta nas v pekarno, kjer smo si ogledali skladišče moke, spoznali smo raznolike vrste mok, skupaj smo zamesili testo za mešani kruh, si ga sami stehali ter pripravili za peko. Vsak izmed nas je domov odnesel

hleb mešanega kruha, nad katerim smo bili zelo navdušeni. Mmm, je bil dober ...

IZKUSILI IN IZVEDELI SMO MARSIKAJ ZANIMIVEGA, TUDI TO, DA PEKI DELAJO PONOČI ... KDO VE, MOGOČE IMAJO TUDI V PEKARNI REDNAK POMOČNIKE KOT JIH JE IMEL PEK MIŠMAŠ V ZNANI PRAVLJICI SVETLANE MAKAROVIC, DA PEČEJO TAKO DOBER KRUH.

**Danica Novotnik in
Petra Slatinšek**

PRIHOD BOŽIČKA – 15 LET

V okviru prireditev »VESELI DECEMBER« je bil 23. decembra 2016 PRIHOD BOŽIČKA pred Palčkovo jamo, tokrat že 15. leto.

Pobudo, da bi se ta dogodek »prijel« je leta 2001, dal g. Matevž Žlebnik, saj takrat podobnih prireditev najmlajše ni bilo. Pred tem je upodabljal Božička za Turistično društvo Mežica. Poklical je kmete, da so pripeljali svoje otroke. V začetku je bilo obiskovalcev malo, vsako leto pa se je število povečevalo in v povprečju je bilo prisotnih okrog 40 otrok in toliko tudi njihovih staršev. Otroci so bili različnih starosti, od večjih dojenčkov, do malčkov in osnovnošolcev. Preden je dogajanje zaživelo pred Palčkovo jamo, je bilo v navadi, da so udeleženci hodili v sprevodu, na čelu katerega je bil Božiček. Voz je upravljal g. Folti Jakopič. Svečani sprevod je potekal po celi Mežici in se zaključil pred Narodnim domom. Naslednje leto

se je v veselo dogajanje vključil še Dedek Mraz. Škrat je bil g. Jani Kraševac, pozneje ga. Jožica Zorman. Vso organizacijo je vodil in financiral g. Žlebnik sam, pred dvema letoma so pomagali občina Mežica in sponzorji in tako je še danes.

Da bi prireditev bila bolj zanimiva, je g. Žlebnik prosil za pomoč MPZ Viharniki, kjer tudi sam poje. Zbor je bil vesel povabila, zato še vedno radi sodelujejo. Organizator se je za ta jubilej posebej potrudil. Prostor je bil še lepše okrašen kot prejšnja leta, bilo je več lučk in okraskov, ki so se v naravnem okolju lepo dopolnjevali. Otroci so že težko pričakovali prihod Božička in mislim, da so jim oči žarele še bolj kot lučke na drevesih.

Pred prihodom Božička je MPZ Viharniki, pod vodstvom nove pevovodje ge. Mojce Kamnik, zapel dve Božični pesmi.

Izjemen uspeh mladih glasbenikov

Z veseljem poročamo o res vrhunskih dosežkih mežiških učencev Glasbene šole Ravne na Koroškem, ki so v začetku letošnjega leta kar nizali uspehe.

Na 11. MEDNARODNEM TEKMOVANJU HARMONIKARJEV ZA NAGRADO AVSENIK

28. in 29. januarja 2017 so v Begunjah na Gorenjskem Glasbeno šolo Ravne na Koroškem pod vodstvom mentorja **Jožeta Mandla** zastopali štirje učenci iz Občine Mežica, ki so dosegli naslednje odlične rezultate:

Diatonična harmonika A kategorija

ALJAŽ REITER 95,00 točk – zlato priznanje

Diatonična harmonika B kategorija

FLORIJAN LADINIK 97,00 točk – zlato priznanje

TJAŠA BELINC 90,00 točk – srebrno priznanje

PIA JUSTINEK 86,33 – bronasto priznanje

Na MEDNARODNEM TEKMOVANJU PIHALCEV IN TROBILCEV "Varaždin 2017" od 23. do 31.

marca 2017 je iz Glasbene šole Ravne na Koroškem v disciplini flavta – B kategorija nastopila **Klara Kobolt**. Klara je pod mentorstvom Nadje Rošer dosegla izjemen uspeh, saj je za nastop prejela kar **99,03 točke** od 100 in prejela **1. nagrado**. Na nastopu jo je na klavirju spremljala Helena Buhvald Gorenšek.

Glasbenikom iskreno čestitamo tudi v uredništvu Šumca.

Tjaša Belinc

Klara Kobolt

Florijan Ladinek

Pia Justinek

Aljaž Reiter

Končno je stopil na prireditveni prostor Božiček sam, brez palčka. Kaj pa zdaj? Otroci so čakali, da se tudi on prikaže. Palčka pa ni bilo. Kdo bo pomagal Božičku z darili? Daril je veliko in Božiček ne bo zmogel sam. Pa je! Darila so hitro dobila svoje lastnike in veselja kar ni bilo konca. Božiček nam je zaupal, da je palček zaradi poškodbe na bolniškem staležu. Starši in otroci so se še nekaj časa zadrževali na prireditvenem prostoru, saj je bilo poskrbljeno za prigrizke in zakuhano vino. Pri teh so pomagali kmetje in tudi ti so kmalu razdeljeni.

Zanimanje za obdarovanje otrok je vsako leto večje, saj se je zdaj že tradicionalne prireditve v 15 letih udeležilo okrog 1200 otrok in strašev.

Kaj dodati na koncu? Naj bo Božiček zdrav, da bo razveseljeval svoje male prijatelje še veliko let!

Rozalija Libnik

Mežičarji od tu in tam

MIIIR-NO!

Najbrž ste že ob naslovu pogruntali, da se bomo danes pogovarjali z vojakom. Zdaj že bivšim, ker je polkovnik **Samo Godec** od leta 2014 upokojen, vso delovno dobo pa je (tako v času Jugoslavije kot po osamosvojitvi v Sloveniji) deloval kot specialist za radarske sisteme.

Takole izgledajo strnjeni odgovori na moja vprašanja o izbiri poklica, šolanju, delu, zadolžitvah in napredovanjih:

Tako kot večina otrok razmišlja o svojem sanjskem poklicu, je bil tudi moj tokratni sogovornik v otroštvu odločen, da bo pilot. No, vsi vemo, kako je s takimi željami v realnosti, zato ne čudi, da se je po koncu osnovne šole vpisal na srednjo gradbeno šolo v Celju. A potem je zasledil razpis za vpis v srednje šole vojaške smeri in brez oklevanja se je prijavil v Vojno vazduhoplovno gimnazijo Mostar. In šele, ko je bilo treba pred sprejemom v šolo na zdravniški pregled, sta starša izvedela, kam se odpravlja njun nadobudni sin.

Sprejet je bil torej na letalsko gimnazijo v Mostarju, pa spet ni šlo vse po načrtih. Ker so ravno v tistem času v Ljubljani zgradili vojaško gimnazijo, so ga iz Odseka za obrambo občine Ravne brez posebnih vprašanj ali debat usmerili tja.

Po maturi je na zdravniškem pregledu pred vpisom na vojaško akademijo spet sledilo razočaranje – zaradi zdravstvenega stanja ne more biti pilot, je izvedel. Pa je v Rajlovcu pri Sarajevu g. Samo na Vojaško tehnični letalski

akademiji leta **1982** (kot edini take usmeritve) diplomiral iz smeri elektronika/radarski sistemi (in ob tem še enkrat potrdil pregovor o zarečenem kruhu, pravi, saj sta bila tam glavna predmeta matematika in fizika, ki ju v srednji šoli ni ravno oboževal). Z nazivom dipl. ing. elektrotehnike je pridobil tudi osnovni čin podporočnika.

Razlaga za civile, ki o teh stvareh nimajo(mo) pojma: napredovanje v višje čine je povezano z leti službovanja v vojski in opravljenimi nalogami ter izobraževanji: podporočniku je sledil poročnik, pa kapetan, kapetan I. klase, major, podpolkovnik in polkovnik.

Ker je bilo šolanje (bivanje, hrana, obleka) na akademiji brezplačno, je bilo po diplomi to treba odslužiti z zaposlitvijo v takratni JLA.

Tako so si sledile vse njegove zaposlitve in zadolžitve:

1982 – Glavni operativni center vojnega letalstva in zračne obrambe v Beogradu, kjer so se že pričele priprave in usposabljanje za odhod na specializacijo v tujino. Ker je na akademiji preudarno izbral radarske sisteme, je tujina pomenila zahod, ZDA. Ostali, ki so izbrali raketne sisteme in letalstvo, so bili na specialna usposabljanja poslani na vzhod, v takratno ZSSR.

1983 – radarska četa Bjelovar, kjer je prvič postal poveljnik oddelka. Kljub bazi v Bjelovaru se je usposabljanje za šolanje v ZDA nadaljevalo v Beogradu.

Maj **1985** – že s činom poročnika za pol leta na specializacijo v Baltimore, ZDA, kjer se je pri Westinghousu (tam so poleg vojaške izdelovali tudi opremo za nuklearke, tudi tisto v Krškem) specializiral za montažo in upravljanje novih radarskih sistemov ter usposabljanje ljudi za delo na njih.

Še isto leto so s celotno ekipo v Beogradu prevedli in pripravili kompletno literaturo, potrebno za usposobitev enote za postavitve novega radarskega sistema.

1986 – Kapetan Samo Godec postane »lastnik« radarskega sistema na Kozari. Lastnik? No, seveda ne konkretni lastnik, a s svojim podpisom je potrdil prevzem in odgovornost za 20 milijonov vredno radarsko opremo, obenem je poveljeval radarskemu vodstvu.

Njegova prošnja za premestitev v Zagreb je bila zavrnjena, prav tako so mu zaradi potrebe JLA po takih strokovnjakih leta **1988** zavrnilo oddano zahtevo za demobilizacijo.

Ponujeno poveljstvo radarske čete v Ljubljani je zavrnil on. Predvsem zato, ker je hotel ostati v tehnični stroki, se ukvarjati z radarskimi sistemi, ne pa se ubadati z ljudmi (stražarji, kuharji ...)

Potem je prišlo leto **1991**.

25.6.1991 je ob 8^h zjutraj prevzel dežurstvo na radarski postaji Kozara. Ob 10^h je bil (Slovenec) umaknjen z dolžnosti, dobil je prepoved vstopa v radarski sistem ter »dve senci«, ki sta ga ves čas spremljali.

24./25.7.1991 mu je s pomočjo generala Imre Agotića uspelo priti v Slovenijo. Ker je slutil, kaj se bo zgodilo, si je že maja '91, na zadnjem dopustu v Sloveniji, dal narediti civilno osebno izkaznico in potni list. Pred tem je za službujoče v JLA zadoštovala zgolj vojaška legitimacija – a z njo so imeli tisti, ki so se leta '91 hoteli vrniti domov, hude težave ob prehodu meje med HR in SLO. Zaradi civilnih dokumentov je naš sogovornik kljub temu, da se je vedelo, da je vojak, mejo prestopil brez problemov.

Čas po povratku je bil čas iskanja zaposlitve. Po prijavi na TO je službo iskal v Mariboru, kjer bi ga sicer zaposlili, a,

»ker ga bodo itak hoteli imeti v Ljubljani«, se za to niso odločili.

Res se je z oktobrom leta **'91** zaposlil na Republiškem štabu teritorialne obrambe (ki je takrat že bil del SLO vojske), na oddelku za nadzor zračnega prostora in zračno obrambo kot vodja radarskega dela.

Prva naloga na tem delovnem mestu je bilo vodenje tehničnih pogajanj z ameriškim podjetjem Northrop Grumman Electronic Systems, ki je kupilo vojaški del proizvodnje Westinghous-a v Baltimoru. Slovenija je namreč nabavila enak radarski sistem, s kakršnim je g. Godec upravljal na Kozari! Originalni vojaški radar AN-TPS 70 dolgega dosega je bil maja **1992** kupljen kljub temu, da je bila Slovenija pod embargom. Po enem tednu je bil že zmontiran in operativen, funkcioniral je vse do zamenjave z novim radarskim sistemom leta **2010/11**.

Junija **92** je bil formiran Bataljon nadzora zračnega prostora, kjer je major Samo Godec postal prvi, ustanovni poveljnik in z najdaljšim stažem je na tem mestu ostal vse do leta **2001**, ko je prevzel načelnštvo Operativnega centra vojnega

letalstva in zračne obrambe v okviru Prvega operativnega poveljstva. To se je zaradi organizacijskih sprememb zaprlo leta **2003/4**, pri čemer je g. Godec sodeloval kot »stečajni upravitelj«.

Ker po 10 letih diploma vojaške akademije ni bila več priznana kot izobrazba VII. stopnje, je bilo ob delu treba vpisati (in seveda končati) še dodiplomski študij na fakulteti za elektrotehniko.

Naslednje delovno mesto je bilo v Mariboru, na PDRI (Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje), spet na Oddelku za letalstvo, zračno obrambo in zračni prostor. Tu je sodeloval pri izdelavi dokumentov in usposabljanju novih specialistov za radarsko tehniko. V tem času je bil kot častnik za povezovanje spet za pol leta poslan »čez lužo«, tokrat na Centralno poveljstvo letalskih enot ZDA, v Tampo na Floridi.

S PDRI premeščen na generalštab v Ljubljano, kjer se je ukvarjal s podobnimi temami.

Leta **2009** je bil moj sogovornik izbran za delo v poveljstvu južnega krila letalstva NATO – AIR component command – in

Izmir '11 Aeromiting

Z družino, praznovanje Abrahama '10

za 3 leta se je z družino preselil v Izmir v Turčijo. Od tam je Natovo poveljstvo vodilo operacije v Libiji, za sodelovanje pri tem je prejel Nato-medaljo.

Za kratek čas se je z Izmirja vrnil na generalštab v Ljubljano, septembra **2012** pa mu je bilo ponujeno delo vodje Oddelka za podporo načrtovanja operacij v kombiniranem operativnem centru NATO, v Alcalá de Henares v Madridu. Sodeloval je tudi v več delovnih odborih NATA in zaradi različnih sestankov obiskal večino evropskih držav.

V Madridu je podpolkovnik Godec ostal do januarja **2014**, ko se je s činom polkovnika upokojil.

Kateri dogodki so mu ostali posebej v spominu? Brez dolgega razmišljanja je naštel: *promocija* (končanje akademije, pridobitev prvega čina), *prva specializacija* v ZDA, leto 1991 – *prestop v Slovensko vojsko ter vstop v NATO*, ki je zanj pomenil veliko življenjsko spremembo.

Ali ga po upokojitvi »s šihta« še kdaj pocukajo za rokav?

Na žalost, pravi g Samo, ko končaš kariero v slovenski vojski, si res končal. Ne glede na to, kaj znaš, in kaj bi lahko še naredil ali koga naučil.

Hobi? Prej včasih, v Mežici, odbojka in smučanje, v času šolanja odbojka in plavanje, zdaj rekreacijsko plavanje, sprehodi, predvsem pa vsestranska aktivnost ob ukvarjanju z vnučkom.

Na medmrežju je najti kar nekaj pravilnikov in dokumentov z njegovim (so)podpisom.

Kako je prišlo do njih? Nekaj je pisnih nalog v zvezi z zaključki šolanja, nekaj pravilnikov je bilo napisanih po službeni dolžnosti, tudi v enoti je bilo treba pripraviti dokumentacijo za osnovno usposabljanje.

Kaj pa meni o vojaškem roku, kakršen je v SLO bil, o zdajšnji poklicni vojski in najnovjšem predlogu o ponovni uvedbi obveznega služenja? Šestmesečni vojaški rok nima smisla, je bil odločen sogovornik.

Je prekratek, da bi kogarkoli resnično usposobili. Ponovna uvedba obveznega služenja je morda zdrava zamisel, ampak časovno ne bi smelo biti manj kot 9 mesecev. V tem času bi lahko naborniki opravili osnovno usposabljanje, ki bi ga nadgradili še s specialno usmeritvijo, da bi v primeru potrebe vojaki lahko hitro pridobili še podrobna znanja svoje smeri.

Še malo provokativno vprašanje (g. Godec sicer pravi, da je vprašanje provokacija le, če ga sam tako razumeš): **zakaj potrebujemo vojake? Ljudem se vse pogosteje dozdeva, da se vojne na različnih koncih sveta dogajajo zato, da bi bogati še bolj obogatili, pridobili ozemlje (nafta, rudnine, voda), da služi orožarski lobi, vse bolj prisoten terorizem je nenazadnje pogosto posledica ravno takega delovanja; zakaj ne bi vsi skupaj naredili več za sožitje in spoštovanje drug drugega v vsej različnosti in podobnosti.**

Osnovni gradniki vsake države, odgovarja g. Godec, sta poleg političnega sistema še notranja in zunanja varnost. Ena od funkcij je suverenost, ki je

trenutno brez vojske ni mogoče zagotavljati. Slovenija naj bi bila suverena, a to ne drži. Ker nimamo zagotovila za polno suverenost. Nimamo letalstva. Lahko le nadziramo, ne moremo pa samostojno zagotavljati zračne varnosti. NATO nobeni državi ne zagotavlja suverenosti. Države vsaka svojo suverenost združujejo v NATU, da povečajo možnost zaščite in obrambe. A suverenost si mora vsaka država zgraditi sama!

Naša država bi potrebovala 6 do 12 lovskih letal, ki bi zagotavljala varno nebo. Posadke morajo biti natrenirane nad lastnim ozemljem. Dokler tega nimamo, dokler nebo ni varno, nismo suvereni.

Pred koncem še **obvezno vprašanje o Mežici** – vrača se 2 do 3-krat letno, pravi g. Samo, a je malo razočaran, ker se srečanja sošolcev ne organizirajo več tako redno kot včasih (saj bi tudi jaz organiziral kako obletnico, a potem bi vsi ostali morali priti v Ljubljano, pristavi). Sicer velikih sprememb v Mežici ne vidi, pogreša tisto, kar smo že imeli, pa nimamo več: hotel, smučišča, bazen.

Kljub temu, da se njegova otroška želja, da bi postal pilot, ni uresničila, je vso svojo delovno dobo polkovnik Samo Godec preživel v tesni povezavi z letalstvom – zadovoljen, da je lahko delal na tisti tehniki, ki jo je poznal, obvladal in na njej rad delal, je zaključil najin pogovor.

Zdaj pa za bralce tega zapisa: **NA MESTU – PROSTO!**

Ida Paradiž

Način odlaganja odpadkov je ogledalo urejenosti kraja

V okviru celovitega urejanja načina odlaganja odpadkov v občini, je Občina Mežica v letu 2015 uredila šest ekoloških otokov, v letu 2016 še dva.

Verjetno smo vsi ali vsaj večina prepričani, da Mežica dobiva izgled všečnega, urejenega kraja, kakršnega si vsi želimo. Žal pa na številnih lokacijah v občini odlagališča odpadkov – zabojniki za smeti, kot je razvidno iz fotografij, ostajajo neurejena.

NAŠ SKUPNI CILJ JE, DA SE POVRŠINE ZA ODLAGANJE SUHIH, MOKRIH IN BIOLOŠKIH ODPADKOV GOSPODINJSTEV ENOTNO UREDIJO.

Kocka v mozaik lepšega in bolj urejenega kraja je namreč prav ureditev prostorov za odlaganje smeti. Vsi smo verjetno enakega mnenja, da je urejen prostor veliko lepši na pogled kot neurejen, zato apeliramo na stanovalce, upravljavce stanovanj, občane, skratka vse, ki se nas ta problem dotika, da poskušamo s skupnimi močmi in odgovorno urediti ta problem.

Služba za gospodarstvo Občine Mežica

OBČINA MEŽICA

ČEBELAM NAJPRIJAZNEJŠA OBČINA 2016

HVALA VSEM ZA VSAK VZGOJEN CVET,
ZA VSAKO POSAJENO DREVO.

UREDNIŠKI
ODBOR

župan
Dušan Krebel

odgovorna urednica
Jerneja Vertačnik

direktor občinske uprave
Blaž Saloven

člani uredniškega odbora
Jožef Libnik
Barbara Prevorčič
Damir Ocepek
Ida Paradiž

Glasilo Občine Mežica izhaja 4 x letno v nakladi 1.550 izvodov in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Vsem, ki ste s prispevki sodelovali, se najlepše zahvaljujemo. Prosimo, da s svojimi prispevki tudi v bodoče sodelujete, ker bo le na ta način naše glasilo pestro in zanimivo.

Prispevki ne bodo honorirani, uredniški odbor pa si pridružuje pravico do njihovega izbora.

Oddaja dokumentov naj bo na digitalnem mediju (tekstovni članki v Microsoft Word-u, fotografije pa priložene ločeno v formatu jpeg ali tiff, in sicer na resoluciji 300 dpi s krajšo stranico najmanj 10 cm). Fotografije, ki ne bodo primerne velikosti (npr. snete iz spleta – 72 dpi / 70 KB) ne bodo objavljene. Fizično oddane fotografije, ki ste jih prispevali, lahko po objavi glasila dvignete na tajništvo občine Mežica.

Svoje prispevke pošljite na nastov:

Občina Mežica
Trg svobode 1,
2392 Mežica

info@mezica.si

izdala
Občina Mežica

lektoriranje
Jerneja Vertačnik

fotografije
avtorji člankov

oblikovanje
Jasna Kalčič Rajzer, atelje jk®

tisk
Malex d.o.o.

naklada
1.550 kosov

www.mezica.si